

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbu brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Že zopet solze!

Tržaška „Edinost“ spada med tiste vrste modrijanov, ki žive v veri, da bi Slovenci že davno lahko vse imeli, kar nam le more poželeti srce! Imeli bi svojo širitakultetno univerzo, cel koš slovenskih srednjih šol, svojo pošto in železniško direk-cijo, v Ljubljani habsburškega vice-kralja, ki bi vladal nad zedinjeno Slovenijo, imeli bi z eno besedo vse, prav vse, o čemer smo kdaj bodi v spanju, bodi pri kupici vina sanjali in sanjarili. Imeli bi vse to in še kaj več — da ni tega nesrečnega kranjskega prepira, ki je vse pokvaril, ki je vse razsul, vse uničil.

Pri nas žive že vedno politiki, ki menijo, da bode vse doseženo, če v javnem življenju nismo družega nego zgolj le Slovenci. Med sabo imamo klerikalce, naprednjake, socialne demokrate, masarikovce, navadne demokrate, neodvisne kmete in Bog zna koliko še drugih nijans, a radi priznamo, da tako obrabljene strančice je ni, kakor je ona, ki ne pozna nikakih principov, nikakih temeljnih vodil, ki družega ne zna, kar znajo štajerska pevska društva, namreč pri vsaki priliki in nepriliki zapeti: „Slovenec sem!“ Ti ljudje — njihovo glasilce je „Edinost“ v Trstu, ne poznajo družega političnega mazila, nego „sloga in sloga“, ne poznajo druge govornice, nego one proti razdivjanemu kranjskemu boju, ki pa ima vsaj za nje to dobro, da lahko svojo lenobo na Primorskem, Koroškem in Štajerskem zagrinjajo s plaščem bratomornega boja na Kranjskem!

Nismo se čudili, ko je sedaj „Edinost“ na račun bratomornih kranjskih preprirov zabeležila vse tisto, kar se je zadnje dni zgodilo na Dunaju. Da ni ministrstvo barona Becka tako sestavljeno, kakor bi je bili sestavili rodoljubi v Trstu, da jim je krona izročila dotični mandat, temu so krivi kranjski prepri! Ko je sestavljal Gautsch svoje ministrstvo, ko je knez Hohenlohe urejal svoj malodnevni kabinet, nismo čuli ni-

kakega javkanja, ker sta tako Gautsch kakor Hohenlohe dolgo časa konferirala s sedanjim voditeljem Jugoslov-anov, g. dr. Šusteršičem! S temi konferencami je bilo rešeno celo južno Slovanstvo. Potem pa je prišel baron Beck in sestavil je svoje ministrstvo, a zagrešil je smrtni greh — dr. Šusteršiča ni poklical na ni-kako konferenco! Vprašanje pa je dopustno: je li sedanje ministrstvo za nas slabše, nego je bilo Gau-tschevo ali ministrstvo tržaškega namestnika? V teh ministrstvih sedeli so sami nemški birokratje, dočim sede v sedanjem ministrstvu štirje Slovani, med njimi Fort in Pacak, ki jih bodeta morala srce in čast siliti do tega, da se z ognjem in navdušenjem potegujeta tudi za naše življenske razmere. Če tega ne bodeta storila, potem se bode pač izkazalo, da tista slovensko-češka vzajemnost, o kateri so se že toliko-krat pele visoke pesmi, ni piškavega lešnika vredna! Kdor pa pozna Forta in Pacaka, upa, da ne bodeta dopuščala Pradeju, da bi nas mrcvaril na slovenski zemlji! Počakajmo torej! Če bo treba javkati, pride že čas za to! Vse ob svoji dobi!

Kar pa se tiče današnjega mi-nistrstva, dasi nismo z njim zado-voljni, pa vendar lahko trdimo o njem, da nam daje več upanja, nego nam ga je dajalo Gautschevo ali Hohen-lohejevo ministrstvo. Naravnost smešno pa je, če mislijo tržaški politiki v veliki svoji nedolžnosti, da bi bilo vse drugače, če bi na pr. naši štirje napredni državni poslanci sedeli v „Slovanski zvezi“ ter bi na Dunaju ne bili družega, kar so zastopniki hrvatskega naroda, kar so zastopniki spodnještajerski in primorski: to je marionete v rokah dr. Šusteršiča. Kar je Šusteršič sedaj dose-gel, ravno isto bi bil dose-gel takrat, ko bi bili Fer-jančič, Plantan in Tavčar njegove marionete! Kdor kaj družega trdi, ne pozna dunajskih razmer, ta dela politiko po pratiki,

ta je žrtev velike svoje naivnosti! In ali pri drugih narodih ni preprirov? Poglejmo samo Čehe! V petih klubih sede v državni zbornici, in če štejemo še grofa Sternberga trojico, sede zastopniki češkega naroda v šestih klubih. Kako se ljubijo med sabo? Kolikokrat je ravno kar ome-njeni grof prav po pobalinsko v javni seji opsoval dr. Kramařa in celo mladočeško stranko! In češki agrarci Prašek, Kubr in Zazvorka? Ni je debate, da bi se mladočeški zastopniki ne lasali z agrarci! Pri tem padajo psovke, katere so samo v beznicah v navadi. A vzlic temu se nihče ne vznemirja, nihče ne poje tistih od srca segajočih jeremiad o bratomornem boju in tako naprej. Tudi se ne more trditi, da so Čehi radi teh preprirov v parlamentu kaj manj vredni, nego bi bili tedaj, če bi vsi pod enim loncem tičali! Tudi glede galiških Rusov se ne more trditi, da so kaj na boljšem od tedaj, odkar so par svojih zastopnikov izrobkali iz „lepega“ kluba, pa jih zopet spravili v svoj klub. Nasprotno! Konku-renca različnih klubov je dostikrat koristna, ker vzbuja večje gibanje, bolj živahno politično življenje!

Resnica pa je, da „Slovanska zveza“ v zadnjih dneh ni imela mnogo sreče, in da so interesi južnega slovanstva, ki so v prvi vrsti v njene roke položeni, bili po nji prav slabo zastopani. To pa ni krivda kranjskih preprirov, krivda tiči edinole v osebi načelnika „Slovanske zveze“. Ta mož ima morda sposobnosti za vse drugo, samo za načelnika velikega jugoslovanskega kluba nima sposobnosti! Dve lastnosti ima dr. Šusteršič, ki so bile in bodo tudi v bodoče usodopolnega pomena v jugoslovanski politiki na Dunaju! Ako nastopi ministrstvo, ki je pogodu dr. Šusteršiču, potem je ta politik nasproti dotičnim ministrom servilen do skrajne meje. Potem kot voditelj kluba ne pozna druge naloge, nego ministrom neprestano roke lizati. To smo

opazovali pod Gautschem, to bi bili tudi pod Hohenlohejem opazovali, da mu je bilo prisojeno daljše minist-rsko življenje! Ako pa je minister še toliko premeten, da vrže dr. Šusteršiču v zobe kako malo klerikalno koncesijo za Kranjsko, se možak dr. Šusteršič prične topiti kakor sneg na pomladanski gorici! Volilna refor-ma je dr. Šusteršiču dandanes vse, in naj si je že taka ali taka, načelnik jugoslovanskega kluba jo sprejme, samo da je za klerikalne kranjske razmere ugodna! Notorično je, da je dr. Šusteršič eden najservilnejših klubovih načelnikov — na zgoraj. Na spodaj je pa mož terorist, to se pravi: v svojem klubu dela kar hoče. In tu nam je spregovoriti o njegovi drugi slabi lastnosti. Njegovo mišljenje je edino odločilno. Proforma časih klub kaj vpraša, največkrat pa dela po lastni glavi in lastni modrosti. Javna tajnost je, da je takrat, ko je skušal Hohenlohe parlamentarizirati svoje ministrstvo, slovanska zveza odposlala k njemu svojo deputacijo. Še prej kot je kdo kaj spregovoriti mogel, se je oglasil dr. Šusteršič ter izjavil ministr-skemu predsedniku, da jugo-slovanski klub v sedanji dobi ne pozna drugega nego vo-lilno reformo, in da ravno-isti klub niti najmanjše cene ne polaga na to, da bi Jugo-slovanstvo v parlamentar-nem ministrstvu imelo svo-jega zastopnika.

Hohenlohe je to izjavo, h kateri klub dr. Šusteršiča ni pooblastil, vzel v vrednost, in prejkotne jo je s svojo zapaščino izročil tudi baronu Becku!

In pri teh razmerah se tržaški politiki čudijo, da se baron Beck pri sestavljanju svojega ministva ni oziral na Jugoslovanstvo. Čemu tudi? Saj je prevzel Hohenlohejevo nemško volilno reformo, ter s tem spolnil vse, kar leži na srcu vzornemu klubu načelniku — dr. Šusteršiču!

„Edinosti“ bi torej svetovali, da naj pri ti priliki pri miru pušča

„bratomorne“ kranjske prepire! Naj se raje poda v „lepi“ klub dr. Šusteršiča, tam je obilo gredic, na ka-tere bi lahko plodonosno rosile tržaške solzice!

Jubilej župana Iv. Hribarja.

Danes je preteklo deset let, od- kar je bil slovesno za župana dežel-nega stolnega mesta Ljubljane zapri-sežen g. Ivan Hribar.

Bela naša Ljubljana ima vzroka dovolj, čim najslovesneje proslaviti ta dan, ko slavi njen prvi dostojan-stvenik redko slavje desetletnice svo-jega županovanja, mož, ki si je pri-dobil za slovensko metropolo toliko nevenljivih zaslug, da se sme upra-vičeno trditi, da je imela Ljubljana, odkar ji stoje na čelu županje, le malo ali nič takih mož, ki bi za njen blagor in njen napredek storili in do-segli toliko, kakor župan Ivan Hribar.

Ko je stopil na čelo mestni upravi, je bila Ljubljana, razrušena po potresu, bolj podobna kupu raz-valin nego mestu, ki bi naj repre-zentovalo ponosno metropolo naroda slovenskega. Videč grozovito kata-strofo, ki je zadela z elementarno silo Ljubljano in jo takorekoč podrla v prah in pepel, je marsikomu klonil duh, da je jel dvomiti, ako bo sploh kdaj mogoče, da se Ljubljana zopet dvigne iz pepela in vzbudi k novemu življenju.

V tej dobi, toli usodepolni za Ljubljano, je mestni občinski svet sklenil poklicati na čelo mestni upravi Ivana Hribarja, dobro vedoč, da Ljubljana ne premore boljšega moža, ki bi bil voljan in sposoben v tako težavnih časih prevzeti v roke krmilo ljubljanskega mesta ter je dvigniti iz razvalin.

Odlikovan od zaupanja ne samo obč. sveta, nego tudi vsega ljubljan-skega prebivalstva je nastopil Hribar težavno svoje mesto z resno voljo, posvetiti vse svoje sile in izredne sposobnosti v službo onih, katerih zaupanje ga je poklicalo na najvišje in najčastnejše mesto, ki je ima od-

LISTEK.

Gospodu

Ivanu Hribarju

ob desetletnici njegovega županovanja v Ljubljani.

(1896 — 9. VI — 1906.).

„Kak tvoje je bilo srcé goreče
za čast in prid in blagorstvo Ljubljane ...!“
Prešeren županu Hradeckemu l. 1845.

Porušile Ljubljano belo našo
podzemeljske so bile zle moči.
Kaj mari jim vse naše je življenje,
kaj mari jim človeško je trpljenje?
Kaj tem močem ljudje smo mi slabí!

Potrt oziral tiste dni meščan je
na razvalin se svojih tužnih kup;
slovo dajal je ljubljenu domu
in ves pogum upadal marsikomu,
upadal marsikomu zadnji up ...

„Kdo naj pomaga iz nezgode temne?
Nemara nam pomore dobri Bog?
Nikomur Bog pomagat ni nikoli,
kdor sam ni bil zaupal svoji volji,
kdor sam ni gibal pridnih svojih rok!

„Verujmo v sebe in v možgane svoje,
pomagajmo, rojaki, si samí!
Ne kišmetu in fati ne morgani,
zaupajmo železni svoji dlani!
To bodi vera nam bodočih dnij!“

Heretične je, grešne misli take
gojil v dnu srca marsikak meščan,
a pred vsem mestom in pred svetom glasno,
si z vztrajnim delom svojim vselej jasno
izpovedaval Ti jih, naš župan!

Somišljenikom stopil si na čelo
in vzel si v roke novi prapor svoj,
pa ne na božjo pot na Šmarno goro
in ne na sveto Brezje za pokoro —
ne! Zoper malodušje šel si v boj.

In tri besede lesketale zlate
na praporju so Tvojem se odslej,
tri zlate zvezde, tri vodnice: „Delo“,

„red“ in „napredek“! ... In korakal smelo
in neustrašeno si sam naprej.

In zbirali so radi okrog Tebe
razumni in pogumni se može,
ki jim za metropole naše slavo,
za njeno rast in čast in njeno pravo
gorelo domoljubno je sreč.

In zavihral je prapor Tvoj nad mestom —
in glej, izpod otožnih razvalin
Ljubljana vstala vsa je prerोजना,
vsa pomlajena in pa prenovljena,
in k solncu se popevja iz temin.

Razvil se kakor mladi je nevesti
lepote zdrave pisani ji cvet,
ne samo cvet zunanji in minljivi,
pač tudi cvet duševni, nevenljivi,
prosvete cvet v preteku kratkih let.

Imamo radi to Ljubljano belo,
imamo radi jo od njega dnij,
a kdo jo ljubi pač najbolj goreče,
najbolj iskreno, živo koprneče,
ko dolgo let, župan, jo ljubiš Ti!

Kdo bolj je ljubosumen na nevesto,
ko Ti si na Ljubljano dan in noč!
Kdo bolj boji se, da bi ne prevaril,
srca slovenskega ne presleparil
ji tujec kak lokavi kdaj gredoč?

In kdo ve bolj ko Ti, da ta Ljubljana
kraljica vsem Slovencem je okrog!
Ti prvi njen udan si hraber stražnik,
ki pred Teboj umiče se sovražnik,
lasti si njene zagovornik strog.

S ponosom gleda zdaj veselim na -Te
Ljubljana sama, ki si ji doslej
bil sin najdelavnejši, najsrčnejši.
Pozdravlja Te ob Tvojem jubileji;
Tvoj častni dan i njen je jubilej!

Hvaležna stiska Ti roké poštene,
obilo sreče Ti želi vse dni.
Še mnogo let usoda Te ohrani;
zdrav, trden, krepek nam, župan, ostani!
Ob prazniku veselem Ti želi.
S slovenske lipe cvetjem Te venčava,
navdušena Ti danes kliče: Slava!

A. Aškerc.

dajati po prosti volji svobodno ljubljansko meščanstvo.

In bil je popoln mož na svojem mestu! Sad njegovega truda, njegove čudovite delavnosti in marljivosti, njegove krepke inicijative, železne energije in jeklene vztrajnosti se je pokazal kmalu. Ljubljana je vstajala iz razvalin prenovljena, vsa nova in danes, ko je poteklo deset let, odkar bdi nad Ljubljano skrbno oko župana Ivana Hribarja, se je spremenila prestolnica slovenskih dežel liki ptič fenis v novo, povsem moderno mesto, ki se v vsakem oziru lahko uspešno meri z drugimi večjimi mesti.

In to vse je do malega njegova zasluga, je plod njegovega truda, dela in prizadevanja!

Nedostajalo bi nam papirja, ako bi hoteli dostojno oceniti in natančno navesti vse zasluge, ki si jih je Ivan Hribar stekel za belo našo Ljubljano v razmeroma kratkem času desetih let, odkar je zasedel župansko stolicu.

Ni ga polja, ni je stroke, kjer bi se ne opazalo njegovega duha in njegove spretne roke in smelo se lahko trdi, da se ima Ljubljana za vse, kar ima modernega in s čimer se lahko stavi v eno vrsto za drugimi sodobnimi naprednimi mesti, zahvaljevati, ako tudi ne morda vsekoli njegovi neizčrpani inicijativi, vsekakor pa njegovemu delu in njegovi energiji, s pomočjo katerih je umel oživitviti ideje, in najsi so se zdele v prvem hipu še tako neizvedljive.

Ne bomo se spuščali v podrobnosti, navesti hočemo samo nekaj glavnih točk, ki ilustrirajo najjasneje njegovo blagru in dobroti mesta posvečeno delovanje.

Njegov ideal je bil vsekdar, pretvoriti Ljubljano kot središče naroda slovenskega v moderno krasno mesto, s katerim bi se lahko ponašali Slovenci tudi pred tujim svetom.

Veren temu svojemu načelu je skrbel za to, da je dobila Ljubljana nov, vsem modernim zahtevam ustrezajoč regulacijski in kanalizacijski načrt. Čim je bil uveljavljen ta načrt, že so se pokazale njegove dobre posledice. Mesto starih srednjeveških ulic so nastale široke moderne ceste in trgi, iz tal so rasle krasne hiše, ponosne palače, kras vse Ljubljane. Toda lepe ulice in ceste še ne delajo modernega mesta, treba je še raznih drugih naprav, ki utisnejo mestu značaj modernosti in napredka.

Uvaževaje to, je ustanovil mestno elektrarno in dal zgraditi električno cestno železnico ter si vzel za cilj svojega delovanja še celo vrsto drugih važnih točk, ki še čakajo končne rešitve kakor na pr. mestna tržnica, preureditev južnega kolodvora, premestitev vojaškega preskrbovališča iz mesta, regulacija Ljubljane, osušitev barja i. t. d.

Največjo paznost in pozornost je pa župan posvečal kulturnim vprašanjem.

Za časa njegovega županovanja se je mestno šolstvo dvignilo malo-dale na višek (popolnosti. Zgradila so se krasna šolska poslopja in snovale nove šole.

Monumentalna šolska zgradba pri Sv. Jakobu in višja dekliska šola, za katero se ima prav kar zgraditi novo, modernim zahtevam odgovarjajoče poslopje in ki se ima ob enem preustrojiti v licej, sta živi pričci za to.

Toda narodu, ki hoče napredovati na polju kulture, ne zadostujejo dobro urejene nižje šole, on potrebuje zavodov, kjer se nudi višek izobrazbe in omike — višjih šol.

V tem uverjenju je župan napel vse svoje sile, da pribori beli Ljubljani vseučilišče, ki bi naj bilo zatočišče znanosti slovenske, ognjišče prosvete in središče vsega duševnega življenja na Slovenskem. In če se kdaj izpolni ta srčna želja vseh Slovencev, bo to pač ne mala zasluga župana Hribarja, ki že leta in leta z brezprimerno žilavostjo deluje za končno rešitev tega za slovenski narod eminentno važnega vprašanja.

Našteli bi lahko še celo vrsto zaslug, ki si jih je župan Hribar stekel za mesto Ljubljano, a čemu to? Saj jih pozna vsakdo in jih ve tudi dostojno ceniti! Reklo bi se torej vodo v Savo nositi, zato nobene besede več o tem! Nekaj se nam pa zdi potrebno še posebe naglašati: malo imamo med nami mož, ki bi tako odkrito, odločno naglašali svoje slovensko in slovansko mišljenje, kakor župan Hribar.

Ivan Hribar je v prvi vrsti Slovenec in Slovan, potem dolgo nič in potem še le vse drugo. To je njegovo načelo, kateremu se še ni nikdar izneveril in katerega je nevstrašno zastopal tudi na zgoraj.

Zato se tudi ne blešči na njegovih prsih noben zaslužni križec!

A to mu naj bode samo v ponos, saj ga zato bogato odtehta neomejeno spoštovanje, ki ga goje napram njemu ne samo njegovi somoščani in vsi narodni Slovenci, nego tudi vsi Slovani!

Temu zaslužnemu rodoljubi in kremenitemu narodnjaku izrekamo ob desetletnici njegovega županovanja tudi mi svoje iskrene čestitke kličeč mu kot županu: Ha многого дела!

Pismo iz Hrvatske.

(Spremembe pri vladi. — „Hrvatska“ — evolutija pravašev.)

V Zagrebu, 8. junija.

Vsled dogovora, ki ga je sklenila hrvatsko-srbska koalicija z banom Pejačevićem, morajo se umakniti z najvišjih mest vsi odličnjaki starega režima, a nadomestiti jih morajo osebe, ki jih priporoči koalicija. Samo taka radikalna izprememba oseb more biti jamstvo, da se res korenito iz-

premeni sistem, in da prestopimo v novo ero.

Ravno sedaj se resno dela za to izpremembo. Izpraznjena so mesta treh sekijskih načelnikov, naših avtonomnih ministrov. Za notranje zadeve (ima navadno naslov „podban“) za pravosodstvo in za nauk ter bogočastje.

Razen teh zahteva radikalna struja v koaliciji, da se umakne vseh osem velikih županov, ki so odgovorni za deželno upravo ter so vsi več ali manj obloženi z grehi starega režima; nadalje bi moral priti novi višji državni pravdnik, ki bi moral biti državni prokurator v modernem smislu, ki čuva izvrševanje zakonov, istotako zagrebski državni pravdnik in predsedniki banskega stola (II. sodna inštanca) in stola sedmerice (naše vrhovno sodišče) bi morali biti novi ljudje, da se naše vodstvo vsaj v teh glavnih reformira.

Popolnoma je naravno, da se za ta mesta vršijo sedaj velike zakulisne borbe.

Pojavila so se razna imena v kombinaciji poedinih koterij. Najprej je bil Pejačević tako naiven ter mislil, da bo sam mogel s privoljenjem koalicije postaviti okoli sebe neke padle madžaronske veličine, ki so vsaj nekoliko manj očrjeni pri javnem mnenju, kakor ostali. Tako je nameraval zopet nastaviti Šumanovića (bivšega svojega prvega podbana), prof. Spevca in še druge. Seveda je bila taka nakana gosp. bana a limine odklonjena, ker se mora polagoma sprijazniti z novo situacijo, kjer on ne zapoveduje, ker je le izvrševalni organ parlamentarne večine. Razen tega precej spletkarijo klerikalci, na čelu jim teološki profesor na vseučilišču dr. Bauer, ki vodi hrv. stranko prava, a vodil bi rad vso koalicijo. V Pešti stanuje kot hrv. delegat pri odnotnih jezuitih.

Klerikalcem je največ na tem kdo bo načeloval naučnemu oddelku, seveda bi pa radi tudi druga mesta. Kakor sem zvedel od najbolje poučene strani, ima največ verjetnosti kombinacija, da postane bivši veliki župan Nikolić, ki se je pred volitvami ločil od madžaronov ter se postavil odločno proti Tomašiću, podban za sekijskega načelnika pravosodstva ima najboljšo šanco zumnuski odvetnik dr. Badaž, ki je med nami redka pravniška kapaciteta. Misli pa se tudi na dr. Hinkovića, ki je naš najboljši pravnik, in tudi drugače moderno naobražen in sijajen govornik. Toda preveč je pronosiran — v dobrem smislu, namreč v borbi proti klerikalcem. Njemu morda pripade mesto višjega državnega pravdnika. Za mesta velikih županov je istotako velik lov. „Obzor“ dobro predlaga, naj se sedaj niti ne popolnijo velika županska mesta, ki služijo itak bolj za reprezentacijo. Njihove službe naj opravljajo podžupani.

Izvedel sem, da se namerava odstaviti le 6 vel. županov, Georgijević in Jurković bi naj za sedaj še ostala na svojih mestih, češ, da sta najmanj kompromitovana.

* * *

S 1. junijem je prenehal izhajati madžaronski časnik „Dnevni list“ (izhajal je ravno eno leto), a na njegovo mesto je prišel novi dnevnik, organ hrvatske stranke prava „Hrvatska“. S tem je ostalo število naših dnevnikov enako. A imamo jih vseh v Zagrebu devet, in sicer šest hrvatskih, (med njimi službene „Narodne Novine“), en srbski in dva nemška dnevnika. Po en hrvatski dnevnik imamo še v Oseku, na Reki in v Sarajevu.

„Hrvatska“ je glasilo najmočnejšega kluba med koalicijo v saboru. Najmočnejšega po — številu, ali ne najmočnejšega po edinstvenih idejah. Hrvatska stranka prava je del ene velike stranke prava, ki se je l. 1895. razrušila v dve frakciji. Drugi del vodi dr. Frank. V onem delu, ki ni hotel slediti Frankovi politiki, sedijo poštene rodoljubi, ki so končno pod pritiskom novega duha, novih mladih strank šli realno smer. Niso hoteli igrati več komedije okoli „radikalne“ državnopravne politike dr. Franka, uvideli so, da 40letne njihove deklaracije niso za las izboljšale stanja v Hrvatski, zato so se odločili, voditi pošteno aktualno politiko. To spoznanje jih je privedlo do reške resolucije, dasi so šele par dni poprej sprejeli smešno državnopravno deklaracijo dr. Franka, ki bi naj označila smer hrvatske politike v veliki krizi med Avstrijo in Ogrsko. Vendar so odnehali napram intelektualno mnogo močnejšim politikom iz Dalmacije, ki so odšli Frankovo epistolo, ki bi naj še za nekoliko desetletij učvrstila madžarsko gospodarstvo, a sprejeli so politiko novega kurza. Sedaj pa bi radi v svojem organu „Hrvatska“ složili svojo prejšnjo radikalno državnopravno politiko iz leta 1894. z današnjo oportunistično politiko ter razlagajo, da niso popustili svojega starega programa, temuč da ga hočejo s svojo sedanjo taktiko temeljito oživitvarjati. S tem si hočejo ohraniti svojih še pravaških mas, da tako paralizirajo vpliv dr. Franka, ki bi rad pritegnil k sebi vse stare pravaše, ki se ne morejo prilagoditi novi taktiki hrvatske stranke prava. Sicer pa se je „Hrvatska“ v kulturnem oziru postavila na popolnoma reakcijsko narno stališče. V svoji prvi številki je obetala, da hoče vedno in povsod braniti „rimsko-katoliške svetinje“. S tem si zopet hoče pridobiti duhovništvo, da ne pobegnejo vsi v furtimaški tabor okoli „Hrvatstva“. To je pa tudi res edina rešitev: postani sam klerikalec, da ti klerikalci ne bodo nasprotniki. Ne, v tem vprašanju ni klub hrvatske stranke prava niti najmanj edin, ker v večini prevladuje struja klerikalcev in takih, ki

so indiferentni (klerikalce samo ubogajo), vendar je tudi skupina, ki se nagiblje naprednjakom. Usoda te stranke je sedaj v neprestanem lavi-ranju na vse strani. Sčasoma postane brezdvomno (posebno sedaj, ko prihaja do vlade) izrazita konservativna stranka. In tudi takih je treba v strankarskem življenju. △

Državni zbor.

Dunaj 8. junija. V začetku seje je interpeliral posl. Herzog celokupno ministrstvo zaradi izjave ministrskega predsednika o narodnostnem sporazumljenju, češ, da je iz izjave jasno razumeti, da hoče jezikovno vprašanje urediti v prilogi Čehom, ne da bi zagotovila poprej nemški državni jezik. Končno je zahteval, naj vlada pove, o čem se je dogovorila s parlamentarnimi strankami posebno glede jezikovnega vprašanja, a obenem naj tudi izjavi, da ne misli uvesti češkega notranjega uradnega jezika, s čimer bi se nemški uradni jezik za vedno onemogočil.

— Potem se je začelo razpravljati o zakonu glede vojaških taks. Na predlog posl. Bendla se je do- ločila taksa staršev šole za dohodke letnih 4000 K. Zakon je bil po kratki debati tudi v drugem in tretjem branju sprejet, nakar se je takoj začelo razpravljati o obrtni noveli. Poročevalec posl. Malachowski je naglašal, da se je z novim zakonom storilo zelo mnogo za obrtni stan. — Posl. Böheim je zahteval, naj se za vse stroke obrtnega stanu uvede izkaz usposobnosti. — Potem se je razprava prekinila.

Odsek za volilno reformo.

Dunaj, 8. junija. K odsekovi seji so prišli štirje ministri, na čelu jim ministrski predsednik bar. Beck, ki je podal pričakovano izjavo. Znova je naglašal, da je glavna točka v programu njegove vlade volilna reforma. Dosedanji volilni red je nemogoč, istotako nemogoča je obnoveitev državno-zborske volilne pravice na dosedanjih temeljih. Povedal je, da njegova vlada ne bo spreminjala načrta prejšnje vlade, še manj pa predložila nov načrt. Le ako odsek takoj začne razpravljati, je mogoče preprečiti zavlačenje. Ne bo pa vlada stavila za pre- prek spreminjalnim predlogom, ako bo mogoče z njimi doseči sporazumljenje med strankami v dosego velikega reformnega dela. Po njegovem pričakovanju se mora boj za volilno pravo kmalu zaključiti, ako hočemo naše javno življenje ozdraviti. — Poslanec Stein je vprašal ministrskega predsednika, ali je sprejel predloge princa Hohenloheja za svoje, ali je Slovanom obljubil za sprejem volilne reforme posebne koncesije, in ali

 Dalje v prilogi.

Naravoslovne črtice.

XI.

(Zakon štedljivosti — človek plezalec — sorodstvo njegovo — Avstralija pradomovina človeška).

(Konec.)

Jako napačno bi bilo, če bi hotel kdo napraviti neke stopnice gledé razvoja človeka iz opice, ter bi vzel kot najnižje stoječo orangutanga ali gorilo, kateremu naj bi sledili n. pr. Avstralec, zamorec, Mongoli t. d. Pač pa so znaki raznih opic tako razdeljeni po posameznih „pasmah“, da moramo o večji ali manjši opici podobnost govoriti samo z ozirom na ta ali oni organ pri tem ali onem plemenu. Posebnih skupnih, za vse značilnih znamenj izvzemši splošnih, ni. Takó ima gorila imenitno čeljustje, dvakrat tako veliko kot črepinja. Črepinja sama pa ima mogočne nastavke za žvečilo in tilnično mišičevje. Nasprotno pa ima človek polovico manjše žvečilne organe, kot je njegova črepinja. Ravno v tem visoko razvitem organu duševnega življenja našega tiči glavna razlika med nami in opicami. Vsebinska črepinja znaša pri človeku $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ l, pri najvišje razvitih opicah samo $\frac{1}{2}$ l. Razlike so pa kajpada tudi drugod. Čok opic je mnogo daljši in obsež-

nejši nego naš, roke segajo pri opicah vsaj do kolen, noge pa so dosti krajše, ravno narobe, kot pri človeku.

Rekli smo, da se ne da nastaviti posebne lestve v razvoju primatov. Ako stoje npr. najnižja plemena človeška gledé možgan na najnižji stopnji, imajo pa v drugem oziru prednosti pred Kavkazijcem. Vprav Avstraleci in zamorci imajo še krajše telo in daljše noge kot roke v primeri z nami. V tem oziru se torej bolj oddaljujejo od opic, kakor mi. Kakor rečeno, med sedanjimi opicami in človekom ni nobenega direktnega prehoda. Vsi primati pa izvirajo iz skupnega pradebla, čigar eno, v naši, človeški smeri razvitka se nahajajočo sled je morda našel Evgen Dubois v znanem pithekanthropu na otoku Javi.

Ko je Dubois razkopaval in raziskaval plasti na bregu neke reke pri Trinilu, je našel v plasteh iz novotercijarne dobe med kostmi diluvialnih reptilij in sesalcev črepinjo, 2 koščnika in eno bedrnico, katere je proglasil kot kosti pračloveka, ter mu nadel ime: pithekanthropus erectus. Iz posebne oblike bedrnice je Dubois sklepal, da je človek hodil pokoncu; iz najdene črepinje, da je sodil njen nositelj nekako v sredo med opice in ljudi. Črepinja spominja nekoliko na

ono iz Neandrove doline, o kateri bomo še prilično govorili, a spominja vendar v ostalem močnó na opico. Gledé vsebine pa se bliža človeku bolj nego gorilu. Dočim se računí 500 cm³ na lobanjo pri gorilu, na 1220 pri Neandercu, ima ta črepinja 1000 cm³ vsebine. Iz teh podatkov so razni učenjaki sklepali, da je uvrstiti človeka najdenega na Javi naravnost v človeško vrsto, če tudi stoji dalje pod njo, kot katero koli doslej znano plemo. „Hiperkritični“, a seveda tudi primerno stari Virchow in še nekaj drugih, ki navzlic vsemu hiperkriticismu verjamejo na avtoritete, proglasili so najdene ostanke za gibonove. Virchow je bil sicer grd liberalec, in tudi človek precej nevzročno značaja, vendar je postal nezmožljivi papež vseh klerikalcev celega sveta — ker jim je pomagal reševati s svojim hiperkriticismom vero in bero.

V novejšem času pa se že po metodi „enakokrvnosti“ da določiti da sta npr. konj in osel, pes in volk v istini v krvnem sorodstvu. O načinu tega biološkega dokazovanja spregovorimo še prilično par besedi. Taka istokrvnost pa se je dokazala tudi za opico in človeka. Potemtakem pa bi spadala oba ne samó k enem deblu ali plemenu, ampak naravnost v isto rodovino, iz katere sta

oba izšla v še ne posebno davnem času, in ne v prastarih dobah. Z ozirom na to je razvijal V. Branco v svojem predavanju na V. internacionalnem zooločnem kongresu mnenje, da pithekanthropus ni bil niti ne pračlovek, niti ne opica — ampak bastard obeh.

Bodisi kakor že hoče — (našli so se in najdejo se izvestno še tudi drugi ostanke, ki bodo z gotovostjo dokazali in razjasnili, kar še ni dognano) — gotovo je, da je človek postal človek samo vsled svojih možgan. V vseh ostalih organih ga sicer nadkri-ljujejo živali. Zraven si je pridobil pokončno hojo in izgubil dlako. Dvomljivo pa ostane, ali bi mogel slabo oborožen človek preстати v boju za življenje, če bi bil ostal v pragozdovih, in če bi se pod temi pogoji mogel dalje razvijati. Ondi bi ne rabil pokončne hoje, ampak plezal bi, kakor plezajo opice —; njegove telesne moči pa bi bile premale za boj z raznimi močnimi zvermi pragozdov.

Iz tega sledi — veli Schvetensack — da je mogel človek samó ondí prospevati, kjer ni bilo pragozdov in ne močnih zverin. Tamkaj je iskati njegovo pravo domovino. Tak kontinent pa je jedino Avstralija — tamkaj je tudi tekla zibel človeškemu rodu.

Da je imel človek skupno pradomovino — dokazuje Schvetensack — zato govori enotnost človeškega rodu. V bistvu je človek telesno kakor duševno povsodi enak. Kot poseben dokaz za isti izvor pa je tudi smatrati človeško nogo.

V Avstraliji in na Malajskem arhipelu so najugodnejši pogoji za človeka; ondí je našel tudi Dubois ome-njeno okostje; tam živé orang-utangi in giboni. V Evropi je človek nastopil sorazmerno pozno; v tercijeru ni najti gotovih sledi — ampak, ko je došel v Evropo, je bil že lovec, imel je že lovsko orodje, imel je že torej kulturo za seboj.

Po raziskavah Saratinov je proti koncu sekundarne dobe bila Avstralija popolnoma ločena od ostalih kontinentov. Takrat pa se je vzdignilo toliko kopnega sveta iz morja, da se je združila z Azijo. Po tej poti so došle azijske živali v Avstralijo, med njimi tudi avstralski pes dingo. Drugih roparic Avstralija ne pozna. Na lenih in neumnih vretenčarjih pa se je človek izšolal v loveca in mesojedca. Od tukaj se je potem razširil po ostalem svetu — dokler se ni razrušil azijsko-avstralski most, ki se je v poznejših dobah zopet pogreznil nazaj v morske valove.

predložiti zakonski načrt o izločitvi Galicije in Bukovine. Na predlog posl. grofa Stürgkha je sklenilo, da se razpravlja najprej o razdelitvi posamnih kronovin v politične okraje, potem šele o razdelitvi mandatov. — Posl. Löcker je zavrnil, naj se število mandatov za Kranjsko zviša od 11 na 12, a granajsti mandat morajo dobiti Nemci.

Nameravan atentat proti nemškemu cesarju?

Dunaj, 8. junija. Iz zanesljivega vira se poroča, da je kabinetna pisarna dobila par dni pred prihodom nemškega cesarja anonimno pismo, da je na Dunaj prišla skupina anarhistov, ki namerava izvesti atentat na nemškega cesarja. Na Dunaju je vsled tega nastalo veliko razburjenje in je bila poklicana policija od vseh strani monarhije, iz Budimpešte 60, iz Prage 60, iz Lvova 60 itd. Zvečer pred prihodom nemškega cesarja je policija priredila splošno gonjo na brezposelne in sumljive individue, a uspeh se prikriva javnosti. Med občinstvom je prevladala silna panika, ko je neka gospa vrgla v cesarjev voz šop cvetlic. Vsi so mislili, da je vržena bomba.

Adresa ogrsko-hrvskega parlamenta.

Budimpešta, 8. junija. Po daljši debati v odseku je sedaj izgotovljena adresa, ki se poda kot odgovor na prestolni govor. V uvodu adrese se izraža zadovoljstvo, da se je napravil ustavni red ter se želi, da bi bil ta red zagotovljen tudi za bodočnost. Posebna zahvala se izreka kralju, da je priznal v prestolnem govoru upravičenost gospodarske samostalnosti za Ogrsko. Nadalje se naglašja potreba davčne reforme, šolskega in cerkvenega zakona ter volilne reforme, ki je bila že davno v programu sedanje večine.

Zadolženi ogrski poslanci.

Budimpešta, 8. junija. 172 poslancev so sodišča zaradi dolgov zaplenila dijete, in sicer 19 zaradi dolgov, ki so jih napravili povodom volitev, 26 zaradi neplačanih alimentacij, 20 zaradi dolgov pri igri itd. Lepa družba. Dolgovi povodom volitev so neumljivi, ker ni bilo protikandidatov in so se agitacijski stroški poslancem povrnil. Marsikateri poslanec ima zastavljene svoje dijete za celo funkcijsko dobo.

Angleži o Ogrski.

London, 8. junija. „Standard“ piše: „Ne moremo reči, da bi si bil nemški cesar dobro izbral čas za svoj obisk na Dunaju. Madžarom je dal nov povod, govoriti o razširjenju Nemčije. V njihovem lastnem interesu upamo, da se madžarski narod ne bo dal pregovoriti h koraku, o katerem razpravljajo nekateri njihovi voditelji. Ogrska se sama ne more zdržati, tudi tedaj ne, ako bi se nemadžarske narodnosti kristalizovale v državno spojitino ter stopile napram državi v pogodbeno razmerje. Bodočnost Ogrske je varna le toliko časa, dokler temelji na zvezi med Nemčijo in Avstro-Ogrsko.“

Dogodki na Ruskem.

Varšava, 8. junija. Pri nekem tajnem zborovanju je policija aretovala 77 gospodov in dam iz najboljših krogov ter jih odgnala z vojaško eskorto v ječe. Zjutraj so našli agenta tajne policije, ki je zborovanje ovadil, na voglu ulic ustreljenega.

Petrograd, 8. junija. Z nekega zborovanja vračajoči se delavci so razvili rdeče zastave ter zapeli maršeljo. Takoj je prihitela vojaška patrulja ter brez opomina oddala štiri salve. Dva delavca sta mrtva, 12 pa je nevarno ranjenih.

Obrtni vestnik.

Preosnova in izpopolnitev delavskega zavarovanja. Sedanja uredba delavskega zavarovanja na Avstrijskem je glede na obseg zavarovanja zlasti pa glede na upravo zelo nedostatna. Mnogim pritožbam in klicem po preureditvi in izpopolnitvi se je vlada naposled odzvala in izdelala takozvani program za pre-

osnovo in izpopolnitev delavskega zavarovanja. Ta program tvori v zadnjem času predmet temeljitih razmotiranj v udeleženi krogih. Trgovske in obrtniške zbornice pa so smatrale zadevo za tako važno, da so sklenile o programu razpravljati na posebnem shodu vseh zbornic. Ta shod se bo vršil 11. do 13. junija v Liberach. Kot podlago za posvetovanje je sestavil poseben redakcijski odsek združenih zbornic in osrednje zveze avstrijskih industrialcev obširno, 130 strani obsegaajočo poročilo. Preosnova delavskega zavarovanja je brez dvoma važna tudi za naše pridobitne kroge. Ne bo odveč, če objavimo vsaj glavne poteze tega poročila. Najprej se peča poročilo s finančnino obremenitvijo, ki jo povzroči reforma prizadetim krogom. Da z reformo združena večja socialnopolitična bremena ne oškodujejo gospodarskega življenja, treba pred vsem izbrati pravi čas za prehod, čas, ki je prost škodljivih gospodarskih pojavov in ko je pričakovati dvigajoče se konjunkturo; zlasti z ozirom na razmere k Ogrski je sedanji čas neugoden, treba pa tudi, da se avstrijska produkcija poprej prilagodi sedaj v mnogem pogledu premenjenim trgovinsko-političnim razmeram. — Od mnogih strani stavljeni predlog materijalne splošne zavarovanja proti nezgodam in onega za primer invalidnosti (onemoglosti) to je popolne opustitve zavarovanja proti nezgodam kot samostojne zavarovalne panoge, zmatra poročilo za neizvedljiv, ker ima zavarovanje proti nezgodam svoj poseben značaj: pri njem gre za (delno) povrnitev škode in ne za samo zavarovanje za slučaj potrebe; breme, ki ga povzročajo prispevki, se mora zategadelj razdeliti primerno različni nevarnosti škode. Pač pa poročilo toplo priporoča po programu nameravano zedinjenje uprave vseh treh zavarovalnih panog (zoper bolezen, onemoglost in nezgode) tako, da bi se vse enakovrstne upravne naloge na enem mestu združile in od tod skupno za vse tri zavarovalne panoge izvrševale. V težnji pa, upravo kolikor mogoče koncentrirati, katere težnja se javlja zlasti v obsežnem reduciranju obratnih in združnih bolniških blagajn, sega program predaleč. Poročilo zagovarja te blagajniške vrste in se izreka v splošnem za to, da se pridrže.

V posebnem delu se bavi poročilo s posameznimi zavarovalnimi panogami. Vodilno načelo mu je, da si je uspešno upravo zavarovalnih panog moči misliti le v dveh oblikah: ali čisto državno upravo ali pa resnično samoupravo ob omejitvi vladnega vpliva na izvrševanje nadzorne pravice. Zmes samouprave in državne uprave, ki označuje sedanjo organizacijo zavarovanja proti nezgodam, se ni izkazala. Odločiti se je za eno ali za drugo obliko. Poročilo priporoča zategadelj, da naj se bolniško zavarovanje prepusti samoupravi delavcev, ker je kontrola bolnikov moči izvršiti le ob vzajemnem nadzorovanju delavcev. Uprava invalidskega zavarovanja naj bo pridržana vladi, ker prevzame tu država znaten del bremen. Zavarovanje proti nezgodam pa je prepustiti podjetnikom, ker visi tu vse ob razdelitvi bremena, ki ga povzročajo prispevki. To razdelitev morajo oskrbeti podjetniki sami. Za glavni vzrok nevolje, ki vlada v podjetniških krogih proti zavarovanju zoper nezgode smatra poročilo nedostatno razdelitev prispevnega bremena. Sedanja organizacija se je izkazala kot nesposobna, prispevke odmeriti na ta način, ki bi vzbudil čut pravične razdelitve prispevnega bremena. Dejstvo, da so se obratni z docela različno nevarnostjo nezgode enako klasificirali in z enakim prispevkom obremenili je moralo vzbuditi veliko nevoljo proti inštitutu, katerega podlaga je načelo povračila škode. To načelo se ne uresniči, če se zveza med nevarnostjo obrata in med prispevkom, ki ga mu je plačati, tako čisto pretirga, kakor se to čisto sedaj godi. Organizacija se mora zategadelj premeniti. Zavarovanje zoper nezgode je prepustiti samoupravi podjetnikov samih. Za varnost denarne uprave se ni bati, kakor kažejo nemške poklicne zadrage, ki imajo opraviti s komplicirano zaračunbo in upravo znatnih zakladov, in se vendar država zadovolji zgolj z nadzorovalno pravico, ne da bi posegala v upravo samo. Glede na delavce obstoja intereso nasprotstvo le z ozirom na prisoditev in odmero rent. Vse druge agende zavarovalnega zavoda: statistika o nezgodah, uvrstitve v nevarnostne razrede, pobiranje prispevkov itd. ne zadevajo skoro prav nič interesov delavcev, so to stvari, ki jih je podjetnikom med seboj uravnati. Kar se pa tiče odmere rent, naj se odtegne načelstvo zavoda in odda nepristranski instanci. Postopek glede prisodbe rent naj se uredi enotno za zavarovanje proti nezgodam in proti

onemoglosti, določitev rent je namreč agenda, ki je enakovrstna pri obeh panogah. Dostikrat bo tudi treba, da komisija odloča istočasno o pravičnosti rente radi nezgode in radi invalidnosti, namreč v primerih popolne pridobitne nezmoglosti, v katerih se odškodnina sestavlja iz invalidske rente in iz njene dopolnitve na nezgodno rento. Poročilo zategadelj predlaga, naj bi se na sedežu obrtnega inšpektorata, eventualno na sedežu trgovske zbornice (to-rej pri nas v Ljubljani) sestavili tričlenski odbori, sestavljeni iz voljenega zastopnika delodajalcev, voljenega zastopnika delavcev in enega uradnika politične oblasti kot predsednika, ki imajo odločati o vseh zahtevah zavarovalcev do zavarovalnic proti nezgodam ali proti onemoglosti. Kot referent naj fungira uradnik dotične zavarovalnice. — Namesto sedanjega prispevnega sistema (premijskega sistema), ki mu nedostaja potrebna sposobnost prilagoditve na različne nevarnostne razmere priporoča poročilo drug postopek, ki ga imenuje postopek glavnične razklade (razdelitve) (Kapitalumlageverfahren). Način razdelitve je pri obeh sistemih isti. Le glede tega, kar naj se kot potrebščina razdeli, obstoji razlika. Premijski sistem odmerja sedanjo potrebščino po obremenitvi vsled nezgod, ki je nastala v preteklosti, dočim se pri razkladnem postopku vzame kot podlaga za izračunavanje prispevkov faktična potrebščina zadnjega leta, vsled česar je docela izključen nastanek kakšnega deficita. Poročilo poudarja tudi važnost tega postopka za izpopolnitev organizacije zavarovanja proti nezgodam, ta postopek omogočuje namreč združitev prednosti teritorialne organizacije z onimi poklicnozadružnim strokovnim oddelkom bi bila zlasti naloga sestaviti nevarnostne tarife.

Poročilu sta pridejani dve specialni razpravi. Ena razmotriva vprašanje pritegnitve malega obrta v prisilno zavarovanje in prihaja do zaključka, da bi bilo to privzete priporočati z gotovimi omejitvami. Druga razprava podrobno kritizuje dosedaj pri zavarovanju proti nezgodam uporabljeni premijski sistem ter opozarja na celo vrsto nedostatkov.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. junija.

— **Volilna reforma.** Včeraj je v odseku za volilno reformo poslanec Löcker predlagal, da se število mandatov za Kranjsko na določi, 12 in sicer en mandat za kranjske Nemce. On je sprejel nasvete princa Hohenloheja glede spremembe volilne reforme kot svoj predlog, in sicer le z namenom, da formalno razpravo omogoči, ker vlada danes ni izjavila, ali zastopa nasvete Hohenlohe ali ne. Baron Beck je izjavil v odseku le toliko, da se vlada stavljenim spremembam ne bode protivila, če se bodoje stranke zedinile. — Seja traja dalje in se razpravlja s formalnim postopanjem.

— **Duhovniške plače hočejo zvišati.** V državnem zboru se silno trudijo duhovniki in drugi klerikalni poslanci, da bi se zvišale duhovniške plače. To je velikanska predrznost, če se premisli, kako zadolžene so kmetije v Avstriji. Duhovščina ima vsega dovolj, pa vendar hoče imeti od kmeta še povišek plače. Kam pride kmet na ta način? Pri vsem tem pa se dobi na stotine kmetov, ki imajo duhovnike za bogove, čeravno vidijo, da ti bogovi le po denarju hrepene. Pri volitvah si plečejo sami bič, ki jih tako tepe, ker volijo take poslance, ki jim jih vsilijo duhovniki.

— **Sorška afera.** Razprava proti šestim obtožencem v sorški zadevi se vrši 22. jun. pri deželnem sodišču v Ljubljani. Obtožence bo zagovarjal g. dr. Konrad Vodusek, ki pride v ta namen iz Trsta v Ljubljano.

— **Ljudstvo se je že jelo puntati!** Pod vzglednim pastirvanjem škofa Antona Jegliča, ki vporablja svoje podrejene duhovnike bolj za politične agitatorje nego za označevalce božje besede, smo srečno dospeli tako daleč, da so se cerkve, kjer bi se naj propovedovalo blagovestje miru in ljubezni, spremenile v navadne beznice, kjer je mesto samo za surovo razgrajanje, za podlo psovanje in za strastno ščuvanje proti onim, ki se nečejo slepo in brez

ugovora pokoriti podivjani duhovščini. Posledice teh skandaloznih razmer se že kažejo na vseh koncih in krajih v naši deželi. Po zaslugi naših fanatiziranih duhovnikov, ki so cerkev pretvorili iz hiše molitve v razbojniško jama in torišče najostudnejšega zadržbarstva, je naše sicer dobro in pošteno ljudstvo v zadnjem času tako podivjalo in posurovelo, da bodo ljudje že skoro jeli nanj kazati s prstom kot na narod, ki je ostal še nedotaknjen od kulture in ki tiči še globoko v srednjeveškem barbarstvu. Ljudstvo je doslej apatično trpelo to početje častitih božjih namestnikov, a sedaj se zdi, kakor da bi prenapeta struna počila in da se pojavlja proti škandaloznemu postopanju duhovščine reakcija iz ljudstva samega. — Pri Sv. Križu nad Jesenicami pase ovce in kozle župnik Jakl. Kakor je pri naših duhovnikih splošna navada, tako tudi župnik Jakl ne smatra več lece za tisti sveti kraj, kjer bi se izključno smela oznanjevati zgolj božja beseda. Preteklo nedeljo je bila cerkev natlačeno polna pobožnih vernikov, ki so pričakovali, da bodo po dolgem času vendarle slišali na binkoštno nedeljo propoved o — duhu božjem. Zatočleni v molitev so čakali, da zaslišijo s prižnice božjo besedo. Toda zaman so hrepneli po svetem blagovestju, zakaj kakor vselej, tako so jim tudi to pot donele nasproti z lece samo psovke in grdo zabavljanje. Sredi cerkve je sedel najstarejši mož v župniji. Poslušal je župnikovo zabavljanje in psovanja in majal z glavo. Ko mu je pa bilo preveč, je mirno vstal, se ozrl po vernikih, tlesnil z rokami in zaklical: „Možje, ki ste z mano, iz cerkve ven!“ In pri tej priči se je izpraznila cerkev skoro do polovice. Župnik je osupel zrl ta nenavadni prizor ter mahoma prenehal z zabavljanjem. To se je zgodilo v gorski vasi pri Sv. Križu nad Jesenicami, kjer je še redko sejano seme liberalizma! Že se svita v glavah našega ljudstva!

— **Kmetijska družba kranjska in „Slovenec“.** Naša kmetijska družba kranjska je že od nekdaj pekoč trn za naše klerikalce, ki so že poskusili vsa sredstva, da bi jo uničili ali vsaj oslabili. No, njihov namen se jim ni nikdar posrečil, ker družba procvita naravnost čudovito in se je pametni kmetovalci oklepajo z vsem opravičenim zaupanjem. Letošnji občni zbor te družbe pa je dal našim klerikalcem nov povod, da so se zaleteli vanjo, dasi je popolnoma napartajčna. „Slovenec“ napoveduje boj kmetijski družbi z ustanovitvijo druge kmetijske družbe na klerikalni podlagi. Vzrok temu napovedanemu boju je ta, da kanonik Kalan niti pri prvi niti pri drugi volitvi ni dobil zadostnega števila glasov. „Slovenec“ se zaletava vsled tega v gotove osebe, katerim očita nepravilnosti in nepostavnosti in kriči, da se mora mlekarkega nadzornika Legvarta „spraviti proč“. Kakor se vidi, je našim klerikalcem mar samo razdiranje in nič drugega. Za skupno gospodarsko delo jim ni bilo še nikoli in če trde, da se mora ustanoviti proti kmetijski družbi nova družba, obenem pa govore, da bodo pomagali slovenskemu kmetu do boljšega gnotnega stanja, ni to nič drugega kot navadna farbarija in laž.

— **Sokolska slavnost v Brežicah in Nemci.** Priznati se mora: Nemci in naši klerikalci so si edini, kadar je treba oblatati kako slovensko narodno prireditve. Lansko leto je „Slovenec“ nagromadil najpodležih laži o Prešernovi veselici v „Zvezdi“, o sokolski slavnosti v Brežicah pa pišejo nemški listi ravno tako. Tako je „Deutsche Wacht“ skoraj celo stran namazala, da se je docela izpljuvala. Iz vsega strupenega posilnorčevanja pa se kaže silen srd, da se jugoslovanski Sokoli niso dali speljati Nemcem na led, da bi jim bili vrnili njihovo izzivanje, kar bi bilo Sokole spravilo na vsak način v občutno nesrečo, ko so Nemci smeli v zaščiti vojaških in orožniških bajonetov metati blato in gnila jajca na Slovence, dočim se je Slovincem pretilo z aretacijami, če so klicali „Nazdar“ mimo

hiše kakega nemškutarja. „Vahtarica“ pravi, da je imelo le 6 hiš v Brežicah zastave! Ali so gospodje slabo videli! Strah in skrb jim že teden dni nista pustila spati, zato so bili brljavi, da niso opazili, da so bile samo okrog nemške hiše vse hiše v zastavah. Kaj pa od kolodvora do nemške hiše, ko je bilo kaj malo poslopij, da ne bi plapolale slovenske trobojnice! Omenjeni list besediči dalje, koliko so iztočili v „Deutsches Heim“ in koliko v „Narodnem domu“ ter hinavsko stoka, kdaj bo gostilničar „Narodnega doma“ dobil povrnjeno vso škodo, ki mu je nastala letos o Binkošti. Na to odgovarjamo: Le nikar se preveč ustiti! Zgoditi se zna, da bo „Deutsches Heim“ prišel v slovenske roke, dočim si „Narodnega doma“ Nemci ne bodo nikdar osvojili!

— **Kazen božja.** Klerikalci vsako hitro smrt kakega svojega nasprotnika razglase za kazen božjo. Kaj pač potem pomeni nagla smrt škofovega brata, duhovnika Kulavica, pred nekaj leti nagla smrt kardinala Misije in nadškofa Jordana? Ali je to tudi kazen božja? Pobožni „Slovenec“ vzklika pri takih slučajih, da je to „volja božja“. Seveda, „Slovenec“ ima za liberalce drugo mero kakor za klerikalce. Kdo ve, ali se Bog tudi po klerikalcih ravna. No, mi smo mnenja, da ne.

— **Orožnik Mak v Medvodah.** Vobče so orožniki na Kranjskem nepristranski, vestni in pravični in zato tudi uživajo splošno zaupanje. Seveda se dobe med njimi tudi izjeme. Taka izjema je orožnik Mak v Medvodah. Ne zameri se mu, da je vedno pripravljen narediti klerikalcem kakšno uslugo. Zameri se mu pa, da postopa proti liberalcem vedno sovražno. Mak zahaja samo v klerikalne hiše. Ko je v službi, se vozi ponoči z duhovniki; posebno kaplan Braje in Pomarančar iz Preske hodita k njemu v vas in ostajata tam po cele ure. Kaj imajo neki duhovniki z Makom, saj je splošno znano, da klerikalci sovražijo orožnike. Pa ne, da bi se morda slavna klerikalna gospoda pripravljala, kako bo de treba pred sodiščem govoriti o sorški aferi?!! Orožnik Mak dela proti liberalcem ovadbe, ki so brez vsake podlage, a prestopkov, ki jih store klerikalci, ne vidi. Tako ne vidi, da od hiše klerikalnega občinskega odbornika Dolinarja v Sori teče ravno čez sredo ceste gnojnica, nad katero se plaše konji in ki okužuje zrak tam okrog; ravnotako tudi od hiše dišnega penzioniranega župana Smovca. Nekega kolesarja je naznanil, da kali nočni mir v Sori, o čemer drug ne ve, kakor klerikalni odbornik Dolinar; naznanil pa ni tistih, ki so dne 20. marca ponoči upili po Sori: Gori, gori! To so bili znani klerikalci: Juri Oman in še drugi. Ljudje očitajo Maku javno klerikalno strankarstvo in čudno ni, če mož pri tem nima ugleda pri ljudeh. Drugod so orožniki zato, da skrbje za mir in red, orožnik Mak pa dela same sitnosti in ovadbe, katere se navadno izkažejo kot neutemeljene. Čuditi se tedaj ni, če v medvodski občini vlada proti Maku velika nevolja skoro pri vseh ljudeh, izvzema klerikalne hujskače Brajca, Pomarančarja, Smovca, Žabo itd. Kdaj bo de konec temu?

— **Ljudje dobrega krščanskega mišljenja.** V Senčurju pri Kranju so, kakor znano, zmagali neodvisni kmetje pri občinskih volitvah nad klerikalci. Klerikalni listi so vsi prepadeni in poparjeni zaradi tega izida in da prikrije silno blamažo, piše „Domoljub“: „Ti, ki so zmagali, so v večini naši ljudje, dobrega, krščanskega mišljenja, katere pa so liberalci z lažmi in pijačo vjeli v svoje mreže“. Ljudi dobrega krščanskega mišljenja je torej s pijačo prav lahko spraviti na svojo stran! Veseli nas, da klerikalci priznavajo, da so njihovi prištašji pijači udani in brez vsakega prepričanja, ker do tega sklepa moramo priti, če beremo zgorajšnje besede. Sicer pa: kaj se jeze klerikalci, če so „ti, ki so zmagali, v večini ljudje, dobrega, krščanskega mišljenja...“

— **Ljudski prijatelj.** „Gorenjec“ poroča naslednje: Neka posestnica v Šenčurju je bila ondotni klerikalni posojilnici dolžna 1000 K. (Posojilnica daje posojila po 5 in pol do 6%, s 6% so dandanes že tudi oderuhi zadovoljni.) Odrajtovala je točno obresti in plačevala tudi nekaj na račun. Dalje čase so bili kaplanovi hlapci pri hranilnici z njo zadovoljni. Približale so se občinske volitve. Dobro so vedeli, da bode dala pooblastilo naprednemu volilcu. Točno preračunjeno so ji odpovedali dolg. Dasi ravno je bilo dovolj premoženja in poroštva, so jo brezobzirno tožili po odvnetku. Seveda ni mogla plačati tako hitro. Sodba je bila pravomočna in začele so se eksekucije. Vse prošnje in solze niso nič pomagale. Kaplan-predsednik jo je pošiljal k odbornikom in advokatu, odborniki h kaplanu, advokat k odboru in tako se je nadaljeval ta križev pot, dokler se niso približale občinske volitve. Tedaj pa pride k tej posestnici agitator za občinske volitve v podobi predsednika hranilnice in posojilnice, kaplana Kmeta: „Če mi daš pooblastilo in ustaviš eksekucijo brez vseh pogojev. Poprej ni pomagala nobena prošnja, odbor ne dovoli plačil na obroke, odbor ne more ustaviti“, so bili izgovori. Ko pa je bilo treba kaplanu pooblastila za volitev v I. razredu, pa ni bilo nikakih izgovorov; „za pooblastilo ti ustavim eksekucijo brezpogojno, brez odbora, dovolim ti plačilne obroke itd., same pooblastilo mi daj!“ Kmetica je imela vsled preračunane taktike, ki je morala prinesiti kaplanu pooblastilo za občinske volitve, do 100 kron stroškov s tožbo in rubežnijo. S svojim ravnanjem pred tožbo jih nikakor ni zakrivila; povzročili so jih ljudje, ki se imenujejo ljudske prijatelje, ki so hoteli z zadrego kmetičino znagati pri občinskih volitvah. Če to ni naravnost hudičevo delo tako spravljati človeka v stroške, potem povejte, kaj je hudičevo delo!

— **Jesenjski farovski poštenjaki** so vsled popolnega poloma na Šusteršičevem shodu čisto zbesneli. Ako stopiš gadu za vrat, se zvija in sika, čuteč, da se mu bliža konec. V zadnjem trenutku se zbere svoje moči in s silo tolče okrog sebe, potem se stegne in pogine... Klerikalna stranka je prišla na Jesenicah na boben. Vsi boljši posestniki in kmetje so v naprednem taboru. Edino zaslombo je imel bankerotni klerikalizem pri savskem delavstvu. In sedaj je počila struna tudi tam... Delavstvo se je zbudilo in padla mu je mrena raz oči. Šusteršič je uvidel, da mu je na Jesenicah odklenalo. Štefe je moral kot izbruh onemogle jeze napisati v „Slovenec“ lažljivo poročilo polno blata in smrada, kakršnega najdete le še po kranjskih farovžih. Zabukovec je pričel delati v znamenju obrekovanja in denunciranja. „Slovenec“ bluje sedaj najostudnejše blato na učitelja Fabina in občinskega tajnika Humra, ker ju smatra za povzročitelja klerikalnega poraza. Zabukovec je tako neumna, da ne vidi, da je vse le naraven razvoj ljudstva, ki je začelo misliti. Klerikalni gad sika sedaj, kakor besen, a pomagalo ne bo nič, ker ljudstvo mu stopa brezobzirno za vrat, da strupena farovška mrcina v svoji besnoti pogine. Zabukovec je postal vladni špijon ter na najpodlejši način denuncira g. Fabina, češ, da se ga mora službenim potom predstaviti! Učitelj Fabinc je imel vsled tega že nič manj kot štiri disciplinarne preiskave, a se je vedno pokazalo, da je vse le denuncijantstvo Zabukovca. Pri okrajnem šolskem svetu mu baje pridno pomaga radovljiški dekan Novak. Zabukovec danes na Jesenicah niti pes ne povoha, zato je naravnost škandal, da si upa ta človek opravljati in napađati ljudi, ki niti ne pljujejo na njega. Župnik Zabukovec je danes najbolj zaničevana in prezirana oseba na Jesenicah in skrbeli bomo, da se ga bo učilo kozjih molitvic še vse drugače, kakor pa do zdaj. Prej ne

bo na Jesenicah miru, da ne požemo farovških hujšakčev fantiča Čuka in fajmoštra Zabukovca iz občine.

— **Občinske volitve in poslanec Košak.** Z Grosupljega se nam piše: Po dolgem zaspanem življenju se je tudi v naši občini ljudstvo nekoliko prebudilo, da je poseglo vendar enkrat v občinske volitve. Do tega je največ pripomoglo delovanje našega župana in dež. poslanca gosp. Franca Košaka. On si je mislil, da je pravi paša v svoji in v sosednjih občinah, kajti vse dosedanje volitve so se vršile s pomočjo njegovih črnih adjutantov in petoliznikov brez kakega nasprotja, tako da mu je bilo lahko se vzdržati na županskem stolu, ker se ljudstvo ni zavedalo svojih državljanskih pravic, ampak je mirno klečevalo pred vsemogočnim Košakom. Ali sčasoma so se zbrali temni oblaki nad Košakovo glavo. Ljudstvo je začelo vendar resno premišljovati o blagoslovenem delovanju svojega starega župana, osobito ker jih je opomnil na to „Lažljub“. Koliko koristi je dosegel Košak z ustanovitvijo enorazredne ljudske šole za celo občino! Ustanovil je enorazredno le zato, da so otroci, katerih zadostuje za trirazrednico, nagnečeni v njegovi hiši, za katero mu mora občina plačevati za tukajšnje kraje neizmerno veliko najemščino, dočim bi drugače stala prazna. Zasluge si je pridobil tudi kot načelnik zdravstvenega sveta. Da nimamo tukaj krožnega zdravnika je glavni vzrok, da Košak vsakemu, kdor misli prositi za to mesto, odsvetuje in mu slika svoj domači kraj kot neznosen. Občani moramo iskati zdravniške pomoči v Ljubljani in v Šent Vidu, plačujemo pa istotako, kakor da bi bil tukaj zdravnik. Železniška postaja je po mislih „Lažljuba“ Košakova zasluga. Res si jo je znal dobro izkoristiti za svoj žep, ker je dovozno cesto na kolodvor s par sto kronicami dobička napeljal naravnost v svojo vežo. Kako je vnet za pouk mladine, dokazuje s tem, da se hvali, da on oprošča od šolskega pouka, ker ne ljubi luči, ampak temo, in bolj ko bo ljudstvo neumno, tembolj bo njemu šla pšenica v klasje. Seveda k temu pripomore tudi naš vrli klerikalni učitelj Slomškar gosp. Matevž Brece, ki je njegov zvesti oproda, osobito odkar so se začele bližati občinske volitve, dočim sta si bila spočetka še precej nasprotna. Kaj je Matevža v to privedlo, da se je začel tako zvesto brigati za Košakovo politiko? Ej, pač Košak je tudi član okraj. šolskega sveta, a Matevž je še provizoričen in težko, da bi bil kdaj ta provizorični učitelj definitiven, ko ga Košak tako podpira, da bi dobil službo pri železnici, m je kakor sam pravi, že za službo zaznamovan pri železnici v Trstu. Pač bode čestitati železniškemu osebu na tako vrlm značajnem tovarišu, katerega se bodo učitelji prav radi iznebili. Kot posebno veliko zaslugu razglašja Košak, da je že oprostil toliko sinov vojaške suknje. Pri agitacijah za volitve je delal v tem oziru velike obljube in ako bi se vse izpolnile, ne bi bilo vojaka iz našega kraja. Ljudstvo pa je spoznalo te velike zasluge, katere si prilastuje domišljavi Košak in je sklenilo, resno poseči v volilni boj. A to je Košaka toliko zmedlo, da je vse predpriprave za obč. volitev napravil zmedeno in protipostavno in čudili smo se, da je ovrglo c. kr. okraj. glavarstvo dež. poslancu njegove volilne naredbe. Župan in dež. poslanec bi pač moral poznati obč. volilni red, ko ga pozna že vsak priprost pisar. Bal se je volitev tako, da je moral še celo škof v birmovanju v naši okolici poseči v volilni boj v prilog svojega ljubljanskega Franceljna. Pomagali so tudi vsi župniki in kaplani v potu svojega obraza, da bi se ne razrušil Košaku županski stolec. Dne 31. maja se je vršila obč. volitev — vršila z nepostavnostmi in terorizmom prve vrste. Med mirnimi volilci so svetili štirje orožniki, kakor da bi se ne volilo, ampak zaslislavalo največje hudoodelnike. Čuditi se ni, da so bisagarji s svojim Francetom zmagali, saj so se volili sami, ko se je naša neodvisna kmetiska stranka ogorčena nad nepo-

stavnostjo, umaknila z volišča. Proti volitvi sami, kakor tudi proti predpripravi se je vložil potem županstva priziv na c. kr. deželno vlado. Neodvisni kmetijski volilci.

— **Oswald na delu.** Še niso razpisane občinske volitve v Idriji, že je pričel c. kr. katehet Oswald svojo gonjo za pooblastilo. V svojo službo pa je vpregel tudi mežnarja, ki je v Idriji c. kr. rudniški uslužbenec, in predzrost tega obskurnega duhovnika presega že vse meje. Dovoljuje si nadlegovati volilke, ki so doslej vedno napredno volile. Tako je bil poslan mežnar Klemenčič do posestnice K., ki se je nahajala ravno v kuhinji, povabil jo v sobo češ, da ji ima nekaj važnega povedati. V sobi pa se je ravno nahajal odločen pristaš naše stranke, kar je klerikalnega agitatorja spravilo v nemalo zadrego. Ker mu sicer ni bilo izhoda iz zadrege, je moral vendar povedati, po kaj je prišel in težko je dejal: nagnal me je Oswald po pooblastilo za občinske volitve, nakar mu je zavedna volilka povedala, kar mu je tikalo, da je mežnar osramočen odšel — brez pooblastila. Naj bi tako storile vse zavedne volilke ter farškim agitatorjem pokazale vrata. Pa še v drugem oziru je poučen ta slučaj. Govori jasno, da, kar ne sme narodnjak, ali socijalni demokrat, sme klerikalec. Še ni dolgo temu, ko je bil neki socijalni demokrat odpuščen iz službe radi agitacije za praznovanje 1. maja. C. kr. katehet Oswald, ki je menda tudi rudniški uslužbenec, pa sme pošiljati mežnarja v volilno agitacijo, kakor sme nemoteno uganjati svojo strankarsko hudobijo v cerkvi, v šoli in drugod. Vprašamo c. kr. rudniško predstojništvo, ki je nečuvno strogo postopalo proti socijalnemu demokratu, ali mu je znano Oswaldovo početje in hoče li storiti, da bo tudi Oswald imel le tiste pravice, kakor vsak drugi. Zakaj proti enemu postopati z neprimerno strogostjo, drugi pa sme početi vse, kar hoče! Zahtevamo odločno enako pravico za vse.

— **Nasprotnik „Slovenskega Naroda“.** Z Nabrežine se nam piše: Naš gosp. kurat Čargo je tako dober dušni pastir, da hoče svoje ovčice kar s terorizmom spraviti k velikonočni spovedi. Po prazniku Kristusovega vnebohoda je hodil po tukajšnji vasi, kakor tudi po nabrežinski postaji pobirat spovedne listke. Ali zato, da si nabere nekoliko jajc, ker drugače ne more izhajati s svojim plačilom in z drugimi dohodki? Menda ne pošilja listkov v nebesa? Pred par dnevi je prišel v hišo, v kateri je čital nekdo časnik. Ko g. Čargo vpraša po spovednem listku, odloži omenjeni človek časnik ter mu odda listek. Seveda je bil g. nunc radoveden, kak časnik dotični čita, ter si ga ogleda. Ko je videl g. kurat debelo zapisano „Slovenski Narod“, ga popade sveta jeza ter zažene časnik jezo na mizo. Nato odide g. nunc v drugo hišo. Nekdo pa nese ravno v isto hišo „Slovenski Narod“. Gospod nunc se zadere: Kaj ste prinesli časnik? Mož se seveda prestraši in jeclja: „To je za mojega sina, kateri je ven z vasi.“ Vprašam g. nunc, kaj ga toliko peče „Slov. Narod“, kateri edini resnično piše. Morda ima tudi kaj na duši, kar „Slovenski Narod“ kdaj kakemu drugemu nuncu očita. Jaz pa polagam vsem Nabrežincem na srce, naj le pridno segajo po „Slovenskem Narodu“, ker le ta časnik pove vsakemu svoje.

— **Kaj se vse zvel!** Da hoče klerikalna stranka posebno na Kranjskem spraviti kmeta in meščana v dušno in telesno odvisnost od duhovščine, smo že neštetokrat dokazali na prejasnih vzgledih. Če bi tega ne bilo, bi klerikalci ne pravili povsod ljudem, da je njihova rešitev edino le v sveti materi katoliški cerkvi in njenih vidnih zastopnikih v črnih suknjah. Vkljub temu si upa trditi „Domoljub“, da to ni res. Pravi, da klerikalci ne trpe in ne bodo trpeli duhovske komande, ker hočejo, da bo vsak bajtar ravno toliko, kot ljubljanski škof oziroma ljubljanski škof toliko kot vsak bajtar. (Po našem mnenju je ljubljanski škof še nekoliko na slabšem od kakega bajtarja.) Ker liberalci nočemo verjeti da so

klerikalci tako grozno pošteti in nočejo nobene farške komande, imenuje nas omenjeni list silno neumne. Kmete, ki mu ne verjamejo njegovih trditev, je krstil po katol. z „neodvisnimi buteljni“, nad katerim izrazom ima silno krščansko padajenje. Dalje pa pravi: „Pes mora poginiti, če mu to neumnost navežeš na vrat, tako neumna je in vendar liberalci verjame, (da hočejo uvesti klerikalci farško komando). Z liberalnimi neumnostmi je kakor s ščurki; ko se enkrat vselijo v glavo, jih ne spraviš, razen če bi mu odtrgal glavo.“ Kakor vidimo, so naši prečastiti nasprotniki silno znani v živalstvu; vedo, kdaj pes pogine (na čudežni način seveda) in tudi vedo, kako je, če se človeku vselijo ščurki v glavo. Mi teh procesov še nismo videli, tudi brali še nismo o njih v resnih knjigah, zato bi prosili posvečene „Slovenčevce“ in „Domoljubovce“, da bi enkrat priredili kako tako eksperimentalno predstavo. Tudi če bo v „Unionu“, si jo pojdemo ogledat!

— **Družbe sv. Cirila in Metoda** velika skupščina bode letos v Logatecu. Z navdušenjem so sprejeli to družbeno ponudbo vrli Logačani.

— **Prememba v politični službi.** Dež. vladni koncipist Leon Grasselli je imenovan za okrajnega komisarja in dež. vladni konceptni praktikant Anton Mencinger pa za dež. vladnega koncipista. Dež. vladni konceptni praktikant Vincenc Borštner v Ljubljani je premeščen k okrajnemu glavarstvu v Radovljici in dež. vladni konceptni praktikant Henrik Steska od od dež. vlade k okrajnemu glavarstvu Ljubljana-okolica.

— **Javen shod v Ljubljani** se bode vršil pričetkom prihodnjega tedna. Sklicalo ga bode politično društvo „Naša zveza“. Na tem shodu se bode razpravljalo o draginji sploh, posebe pa o zopetnem podraženju mesa ter se bode zavzelo stališče nasproti ljubljanskim mesarjem.

— **Promocija.** Danes je bil promoviran doktorjem prava na graškem vseučilišču g. Ivan Hizeberger, štajerski rojak iz Mozirja.

— **Bakljade v čast županu Hribarju** se udeležijo, združen z ljubljanskim „Sokolom“, tudi šišenski „Sokol“.

— **„Osa“.** Štev. 31. Vsebine: Glosa VI. — Dopis iz Brežic. — S. L. S. VII. — Prezvetni far. — Dekan in župan. — Pobožna mamica. — Iz kluba modrijanov. — Kaplan Popek. — Račun za pogreb g. Ivana Nep. Zmrzlega. — Proti plesu. Opazke k pridigi profesorja dr. Klobasarja itd. — Podobe: Po volitvi. — Hipokentaver. — Momentna fotografija.

— **Občni zbor „Društva slovenskih književnikov in časnikarjev“** bo danes zvečer ob polu devetih v „Narodnem domu“. Prosimo gospode druženike, da se tega občnega zbora zanesljivo udeležijo.

— **40letni službeni jubilej.** Danes obhaja žandarmerijski polkovnik g. Rudolf Riedlinger 40letnico službovanja. V tanamen je priredilo snoči jubilarju žandarmerijsko častništvo in moštvo bakljade in sere nado pred njegovim stanovanjem. Pri serenadi je svirala vojaška godba.

— **Za oficijalne zastopnike**, ki bodo zastopali „Zavezo avstr. jugoslovanskih učit. društev“ na vsesrbskem učiteljskem kongresu v Belgradu dne 4—9. avgusta t. l. so bili voljeni v Šoštanju gg. E. Gangl, L. Jelenc in Iv. Šega.

— **Društvo „Mladika“** ima v petek, dne 15. junija t. l. ob šestih popoldne v mestni posvetovalnici svoj ustanovni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1.) Nagovor predsednice, 2.) Poročilo pripravljalnega odbora, 3.) Vpraševanje udov, 4.) Volitev odbora sedmih članic, 5.) Volitev treh računskih preglednic, 6.) Slučajnosti. Za sklepčnost se potrebuje navzočnost vsaj 20 rednih članic. K obilni udeležbi vabi pripravljalni odbor.

— **Izletniki pevskega zbora „Glasbene Matice“** se opozarjajo, da se izlet vrši tudi v slučaju neugodnega vremena, ker je kosilo definitivno naročeno. Vlak odide z južnega kolodvora zjutraj ob 5. uri 5 minut. Člani pevskega zbora „Glasbene Matice“ dobe vozne listke od pevskega odbora v vestibulu južnega kolodvora, ne člani si jih morajo kupiti pri blagajni. Za izletnike bodo pripravljene štirje vozovi. Da se izlet izvrši dovoljno, se častiti izletniki vladno naprošajo, na se drže točno v izletnem listu objavljenih navodil. Ker se do Dovjega

ne dobe tour-retour vozni listki, pa skrbijo istotako povratne vozne listke za člane pevskega odbora in se jim razdelje med kosilom pri Šmercu.

— **Na vrtno veselico pevskega društva „Ljubljanski Zvon“**, ki je jutri, v nedeljo pri „Novem svetu“ opozarjamo še enkrat slavno občinstvo. Ta prireditelj obeta biti v sezoni ena najboljših, ker tu bode skrbljena za vsakega udeleženika, bode imel glade petja in godbe mnogovrtna, kakor tudi raznega razvedrilja. Opozarjamo tudi na srečelov, za katerega je čez 300 krasnih dobitkov. To veliko število dobitkov, ki so bode večinoma društvu podarjeni, izpričuje, da uživa „Ljubljanski Zvon“ pri ljubljanskem meščanstvu posebne simpatije.

— **Okrajna učiteljska konferenca ljubljanskih slovenskih ljudskih šol** je bila 7. t. m. v krasno ozaljšani telovadnici I. mestne šole Komenskega ulicah. Konferenci predsedoval ter jo prav spretno vodil c. kr. okrajni šolski nadzornik gos. Anton Maier. Ker je bil g. župan službeno odsoten iz Ljubljane, je njega imenu pozdravil zborovalec svojo prisotnostjo županov namestnik g. ravnatelj Ivan Vončina, ki je predsednik konference prav top pozdravil. S prijaznimi besedami pozdravl tudi vse druge prisotne, izražajoč željo, da bi rodila konference obilo uspehov na korist in na predek ljubljanskemu šolstvu in učiteljstvu. Iz vestno sestavljenega zanimivega nadzornikovega poročila smo posneli, da napreduje ljubljansko ljudsko šolstvo vsakem oziru, da se učiteljstvo vsakemu marljivo pripravljajo na pouk ter izvršuje dolžnosti svojega težavnega poklica kar najvestneje. Končno se zahvaljuje g. nadzornik učiteljstvu za krasnih učnih uspehih in vzpodbuja prisotne, da vtrajajo na tem potu delovanja, ki je na koncu čast in ponos ljubljanskemu učiteljstvu, šolstvu in prebivalstvu. Tudi javna pohvala s tako važnega in mladajnega mesta je napravila na učiteljstvo najboljši vtisk, ki ga bode bodrila k nadaljnjemu marljivemu delovanju v šoli in izven šole. Odkritje povemo, da ima tako nadzornikov poročilo veliko večje in boljše uspehe in posledice, kakor pa naštevanih raznih malenkostnih, čisto tudi neopravičenih napak, ki jih nekateri nadzorniki tako radi naštevajo in po udarjajo v svojih poročilih. Učitelj živimo dandanes v burnih in slabih časih. Vse gleda na nas in naše delovanje ter vsakdo bi naš rad izkoristil v svoje namene. Če strežes tem namenom, si pri dotičniku ali pri dotični stranki najbolje zapisan, če praviš nasprotno in se ne bojiš prikriti svojega naprednega prepričanja ter svoje misli svobodno izražati, kakor ti veleva srce in razum, tudi svoje delovanje tako uravnava postane pa lahko kar čez noč najslabši učitelj. Zato je pa vsega učitelstva iskrena želja, da so vsaj naša šolska oblastva nepristranska ter upoštevajo neugodne razmere, ki v njih živijo ljudsko učiteljstvo ter ob vsaki priliki javno povedo, kako neumna se trudi ljudsko učiteljstvo na korist in blagor ljudstva. S takimi javnimi priznanji in pohvalami od strani šolskih oblastev se bodo najpreje zavzeli jeziki kletvenikom ljudskega šolstva in učiteljstva. Med učiteljstvom se bo pa na ta način vzbujalo večje veselje do dela, med narodno pa zaupanje do šole in učiteljstva. Poleg običajnih točk so bila na dnevnem redu še štiri poročila. Nadučitelj g. Jakob Dimnik je poročal o podrobnem učnem načrtu za nemški jezik v 3., 4. in 5. razredu! Vestno sestavljeno poročilo je bilo brez debate sprejeto. Tako tudi zanimivo poročilo gosp. K. Simonca „o podrobnem učnem načrtu za prostoročno risanje na osémrazrednih šolah“ Gdč. Albina Sarkova je poročal „o podrobnem učnem načrtu za skaročna dela“ in g. nadučitelj Fr. Gabršek pa „o enotnih smoučilih navseh javnih in zasebnih ljubljanskih ljudskih šolah.“ Tudi ti dve marljivo sestavljeni poročili sta bili sprejeti brez debate. Pripomniti je, da so teh poročilih razpravljali že prej učiteljski zbori posameznih mestnih šol. Po dognanem dnevnem redu se zahvali g. nadzornik poročevalcem in poročevalki za vestna, z velikim trudom sestavljena poročila ter zaključil ustanovitelju in zaščitniku ljudskega šolstva, presvetlemu cesarju Francu Jožefu I. trikratni „Slava“, kar zbrano učiteljstvo navdušeno pritrdi. G. nadučitelj Fr. Gabršek se nato v imenu zborovalcev najtopleje zahvali g. nadzorniku na modre in spretnem vodstvu konference, posebno pa še na laskavi pohvali, ki jo je izrekel v svojem poročilu ljubljanskemu učiteljstvu, naglašajoč, da so tako dobri učni uspehi

ljubljskih šolah pripisati v prvi vrsti njemu kot večjemu nadzorniku in šolniku, kar pa g. nadzornik odklanja ter opetovano poudarja, da so izvršni učni uspehi zaslug edinole ljubljanskega neumorno delavnega učiteljstva. Razšli smo se potem zadovoljni in z mnenjem, da bi morale imeti vse okrajne učiteljske konference tako lice. Tako pot je pokazal sedanjí deželni šolski nadzornik kot okrajni šolski nadzornik ljubljanski pri okrajni učiteljski konferenci že l. 1894. In tako bodi tudi v bodoče ne samo v Ljubljani, ampak tudi po deželi!

— **Zavod sv. Marte.** Že večkrat smo se morali pečati s tem famoznim zavodom klerikalnih osrečevalcev našega dobrega ljudstva ter odkrivati naravnost kričeče razmere v njem. Kak duh verske nestrpnosti in najskrajnejšega verskega fanatizma vlada med društvenicami sv. Marte, je pokazala kazenska razprava, ki se je vršila zadnji četrtki pred tujakšnim okrajnim sodiščem. Neka kuharica G. je stopila, dasi je nad vse krepka, v pokoj in se naselila v zavodu sv. Marte. Od tu preži na svojo nečakinjo M., ki služi pri neki vdovi, ako izpolnjuje dovolj vestno svoje verske dolžnosti. In res se ji je posrečilo dognati, da nečakinja M. še ni bila pri velikonočni spovedi. Kakor ogorčena furija je pridrla k svoji nečakinji, ki je ravno pestovala otroka ter začela takoj nad njo kričati: „Marš k velikonočni spovedi!“ Nečakinja jo je mirno opozorila, da ima otroka na naročju in da brez dovoljenja svoje gospodinjne ne more hipoma iz hiše. To je pa še bolj razkačilo ogorčeno drušvenico sv. Marte. Skočila je v svojo nečakinjo in ne meneč se za otroka jo začela vleči za lase, da bi jo siloma zvela k spovedi. Dekle se je branilo pred silovitim napadom in se v svoji obrambi prišlo tudi za okensko zagrinjalo, ki je bilo naenkrat na dvoje. Na njeno vpitje na pomoč je prišla potem njena gospodinja, ki je z mirno in odločno besedo postavila drušvenico sv. Marte na hlad. Ves ta dogodek je drušvenica sv. Marte hladnokrvno priznavala pred sodiščem in trdila, da je s tem izpolnila le svojo dolžnost. Na sodnikovo vprašanje, je-li ima kaj imetja, je pa zavila oči proti nebu ter vzdihnila: „Kaj pa mislijo, kje si more ubog posel kaj prihraniti.“ Napadeno dekle se je pri razpravi usmislilo svoje tete ter ravno se po zadnjih besedah našega Zveličarja: „Odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo“, se odrekla pričevanju, vsled česar je bila nasilna drušvenica sv. Marte, ker ni bilo dokazov, oproščena od obtožbe. Ko se je pa na to oglasila gospodinja — vdova, da hoče imeti za strgano zagrinjalo poravnano škodo v znesku 4 K, segla je drušvenica sv. Marte v svoj žep in izročila 4 K tej, rekoč proti svoji nečakinji: „Sedaj ti štejem doto; 100 gld. sem ti namenila in sedaj sem ti jih plačala.“ In odvihnila je ponosno. Iz tega pred sodiščem doganjanega dogodka je pač dovolj jasno, kak duh veje med drušvenicami sv. Marte in da se bodo skoro približali časi, katere nam je dr. Nevesekdo proroško risal v „4000“.

— **Več članov gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani** nam je poslal daljši dopis glede razpora, ki se je pojavil v društvu. Iz tega dopisa posnemamo sledeče: S tem se ne krši disciplina, ako kdo na obnem zboru samostojno nastopi. Vsak član ima pravico, da lahko svobodno voli. Pri vajah, pri inspekcijah, v slučaju ognja itd. je samo ob sebi umljivo, da je vsak član pokoren svojim predstavljajem in da rad vse stori, kar je njegova dolžnost. Zato je vse ogorčilo „Poslano“ v „Slovenca“, naj se izključijo iz društva tisti člani, ki niso na obnem zboru ničesar drugega storili, kakor da so se poslužili svoje pravice.

— **Darila za Viharjev spomenik.** Gospodje: Žnidaršič Milan v Matenji vasi za keglanje 3 K 50 v: popust cene na Korliču mesar Žnidaršič, 3 K; vesela družba pri igri 1 K 52 v; skupaj 8 K 02 v; v gostilni Mislej v Postojni nabrano 4 K 03 v; gim. profesor R. Perušek v Ljubljani 5 K; nadučitelj Pavčič v Kostanjevi 2 K; Bele August, Unec, 5 K; Čeč Anton, žel. mojster, Gor. Ležec, 2 K; Dr. Kraigher Alojzij, Bovec, 10 K; Može Ivan, Vipava 10 K; Pegan Al., c. kr. notar, Idrija, 10 K; J. & A. Majdič, Trata, 5 K; dr. Ipavec Benjamin, Gradec, 10 K; Žagar Ante, Prezid, 2 K; dr. Tuma Henrik, Gorica, 10 K; Dekleva Leopold, Košana, 10 K; Dekleva Janko, Britof, 5 K; Flis Anton, Vrhnika, 5 K; dr. Mayer Ernest, Logatec, 2 K; Slov. bralno društvo v Orehek, 10 K; dr. Gregorič Viktor v Senožečah, izgubljen stava, 5 K; Kremenšek Janko c. kr. okr. glavar, Logatec 5 K; Ileršič Ignacij, c. kr. poštni oskrbnik v Opatiji, 10 K; Stekar Stefan, Ajdovščina 5 K; gospa Guttmanova Emilija, Gorica, 5 K; Zvoimir Orel v Zalem logu nabral

pri gosp. Žbonlarju 7 K; Šibenik Matčev, Buje, Istra 2 K; dr. Treo Dragotin, Gorica, 50 K; Medica M., St. Peter, 2 K; gospa Arko Rožica, Smartno pri Litiji, nabrala v domači gostilni 7 K; Srčna hvala! — Darila, ki se pošiljajo uredništvu „Slov. Naroda“ ki jih radovelje sprejema in objavlja, se ne objavljajo od strani odbora še enkrat, uredništvu „Slov. Naroda“ pa izreka odbor iskreno zahvalo. — Odbor za Viharjev spomenik.

— **Razvotne zastave šišenskega „Sokola“.** Dne 1. julija razvije „Sokol“ v Šiški svojo zastavo. Razvije se vrši jutraj pred občinskim domom. Ljudska veselica bo popoldan na travniku na vasi. Ena glavnih točk sporeda bo javna telovadba „Sokola“ in mladega naraščaja. Predvečer, 30. junija, priredi „Sokol“ s čitalnico in meščansko godbo kumici gospe Zakotnikovi seradno.

— **Slovesna otvoritev mlekarne na Svetju** pri Medvodah bo v nedeljo, 10. t. m., ob 4. uri popoldne. Pri tem bo predaval gospod Legvart in mleko se bo obdelovalo v strojih. Želeži je obilo udeležbe.

— **Rakiški župni upravitelj** se je na binkoštni ponedeljek zgubil. V torek so prišli ljudje k maši ali župnega upravitelja ni bilo, da bi maševal. Ljudje so lazili okrog cerkve in so bili nevoljni, da niso mogli biti pri maši. Slučaji, da se je rakiški dušni pastir izgubil, kar za dva ali tri dni, so se že večkrat zgodili. Kmetje bomo, kadar bo pobiral župni upravitelj bero, tudi dali le pol mernika pšenice namesto celega mernika.

— **Bralno in pevsko društvo „Toplice“** v Dolenjskih Toplicah bo 29. julija slovesno razvilo svojo društveno zastavo. Društvo je mlado in se bori za narodni napredek naše Dolenjske. Malo, veliko premalo je še pri nas narodnega navdušenja, premalo sredstev, s katerimi bi se moglo ljudstvo na Dolenjskem narodno navdušiti — posebno v manjših krajih. Zato vabimo vsa narodna in bratska društva k udeležitvi slavnostnega razvija naše društvene zastave. V slogi je moč! Pridite zastopstva vseh društev v naše prijazne dolenjske Toplice, pridi, da povzdignete to slavnost, da navdušite narodnomrzle za sveto narodno stvar! Natančni spored in posebna vabila se bodo v kratkem razposlala.

Odbor bralnega in pevskega društva „Toplice“.

— **Vlak je povozil** 7. t. m. 17-letnega pastirja Ivana Zobca iz Dolenje vasi pri Kočevju. Odrtnal mu je levo roko in pleče. Zobca so prepeljali v ljubljansko bolnico.

— **Izlet v kamniško Bistrico.** Sodeč po splošnem zanimanju, se bo udeležilo tega izleta mnogo občinstva. Narodni čitalnici se pridruži pevsko društvo „Lira“ korporativno, ki nam bo pri izvirku marsikako domačo zapela. Zbirališče je v nedeljo ob polu 6. uri jutraj na Glavnem trgu v Kamniku, odhod ob 6. uri. Izlet vrši se le ob ugodnem vremenu. Zunanjim udeležencem se priporoča priti v soboto z večernim vlakom v Kamnik.

— **Veliko Jermanovo posvetstvo v Begunjah** na Gorenjskem sta kupila domačina g. Fran Dolenc, trgovca v Škofji Loki in g. Anton Pogačnik, župan v Podnartu za znesek 350.000 K. Gozdi so pač najlepši na Gorenjskem. Nasprotnikov in sicer domačinov je bilo veliko proti tej kupčiji, kar je le obžalovati. Tujcu bi pač šli vsi na roko. Nas pa zelo veseli, da je prišlo to posvetstvo v last podjetnima domačinoma in čestitamo le, ako sta omenjena gospoda napravila dobro kupčijo. — Več Gorenjcev.

— **V Kranjski gori** se je osnovalo „Letoviško društvo“ v svrhu povzdige prometa s tujci in olepšanja tega krasnega in priljubljene gorskega letovišča. — Žal, da so ga dosedaj znali ceniti Nemci in Italijani bolj kot Slovenci.

— **Meščanska šola v Postojni.** „Notranjec“ opozarja starše ob bližajočem se koncu šolskega leta na novo meščansko šolo v Postojni, kamor bi naj pošiljali svoje sinove. Z meščanske šole se vrne kmetski mladnik lahko domov dobro in koristno podlago, ali pagre naprej na kako strokovno šolo ali v učiteljske ali pa če vstopi v kako trgovino ali obrt.

— **Zblaznela je** 37letna Helena Žagar, uslužbenka v hotelu „Pri ogrski kroni“ v Postojni. Prepeljali so jo v deželno blaznico.

— **Postojnsko jama** je v maju obiskalo 1406 oseb, preteklo leto ta mesec pa 1507.

— **Požar** je uničil posestniku Jožetu Volku v Bujah pri Postojni hišo in hlev. Škode je 1400 K, zavarovalnina pa znaša 1100 K. Ogenj je nastal vsled isker, ki so z ognjišča letele skozi slab strop v slamnato streho.

— **Sovraštvo med volli.** Vol Jožeta Sedmaka iz Zagorij na No-

tranjskem se je na paši bodel z drugim volom, ki ga je sunil v neki podmol, da si je pri padcu zlomil križ. Seveda je moral Sedmak vola ubiti.

— **V apneno jama** je padla 2letna hči posestnika Antona Lemuta v Smihelu pri Senožečah in utonila. Vzrok otrokove smrti je njena babica, ki ni dosti pazila nanjo.

— **Velik požar v Starem trgu pri Ložu.** Binkoštno soboto ravno opoldne začel se je po naši celi dolini žalosten glas zvonov, kateri je naznanjal, da je lepa vas Stari trg v plamenu. Prišlo je tako nenavadno, tako nepričakovano hitro, da ubogim ljudem ni bilo mogoče razum sebe in živine ničesar drugega rešiti. Dasiravno so bile domače in sosedne brizgalne takoj na licu mesta, vendar ni bilo mogoče ničesar ubraniti, kar si je neizprosni element izbral v svojo žrtve. Vzrok je bil namreč ta, da je ravno v času, ko je začelo goreti razsajal hud vihar in je bilo naenkrat več ploslopj v plamenu ter so gasilci, katerim gre vsa čast, mogli le sosedna bolj oddaljena poslopja varovati, ker vsled viharja bila je vsa vas v nevarnosti. A ne samo neumornemu trudu gasilcev, ampak tudi vsem drugim, ki so nam prihiteli v tej hudi sili na pomoč, osobito nekaterim gospodom, gospem in gospodičnam ki so pri gašenju z res obudovanjem vredno vstrajnostjo in marljivostjo sodelovali, se imamo zahvaliti, da ni danes cela vas kup pepela in razvalin. Pogorelo je 9 gospodarskih vsega skupaj 20 poslopj. Škoda je cenjena približno na 100.000 K a zavarovanje znaša komaj petino cenjene škode, katera se pa sedaj niti prav še določiti ne more. Ubogim pogorelcem zgorela je vsa obleka razun te, ki so jo imeli na sebi, vse pohištvo in orodje, nekaterim celo kakor, se govori, tudi nekaj denarja. Kako je ogenj nastal, se ne ve natančno, sodi se, da po otrocih. Obračamo se torej do usmiljenih src s prošnjo, da pomagajo tem revežem v nesreči. Vsak najmanjši dar bodisi v denarju, obleki, ali živilih se bode z največjo hvaležnostjo sprejel.

— **Poroči** se 11. t. m. notarski kandidat gosp. Milan Detičec iz Celja z gđ. Minko Bergmanovo, hčerjo zdravnika dr. Bergmana iz Zalca.

— **Smrten padeč.** V ponedeljek je padel Karel Jerič z odra pri gradbi mostu čez Savo in Krko pri Brežicah in ostal na mestu mrtev. Zapustil je ženo in otroka.

— **Lovska nesreča.** Ivan Iv ančič, 21letni kmetski sin iz Stare vasi pri Vidmu na Štajerskem, je bil v nedeljo na lovu. Ko se je naslonjen na lovsko puško razgovarjal s svojo nečakinjo, sprožila se je puška in ves strel je zadel Ivančiča v prsi, da se je zgrudil na tla in takoj umrl.

— **Slepar.** V Slov. Bistrici je prijel žandarmerija nekega Plešchitschnigga, ki je sleparil po mestu in okolici. V Makolah se je izdal gostilničarju Juršiču za Fr. Vincenca pl. Ursulaberg-Pleschitschnigg ter pripovedoval, da je prišel kupovat velike graščinske gozde „Stattenberg“. Napravil je dolga 80 K, si izposodil od gostilničarja uro z zlato verzičo v vrednosti 130 K ter izginil. Slepar je rojen v Beljaku ter pristojen v Razbor pri Slov. Gradcu. Najbrže je tisti tič, ki si je lani na poljčanskem kolodvoru izmislil, da je bil napaden in oropan.

— **Mrtvega so našli** v nekem hlevu v Slovenjem gradu 53letnega rudarja Ivana Vovka iz Viher pri Krškem.

— **Obesila se je** v Gradcu 78-letna kuharica Ana Gradišnik.

— **V želedec se je ustrčila** v Trstu 37letna Ida Matassi, uslužbenka v neki modni trgovini. Nesrečnico so prenesli v bolnico.

— **Krono za spoved.** Župnik Medeotti v Trojstvu na Hrvaškem je o letošnji velikonočni spovedi zahteval od vsakega, ki ni bil domačin in je prišel k njemu k spovedi, krono za opravljanje spovedi. Ker je med temi nedomačini večina poljskih delavcev, ki zaslužijo v potu svojega obraza cel dan krono, so bili ljudje pametni in niso hoteli iti k spovedi. Prav je bilo tako! Kje je tukaj ona krščanska ljubezen, ki se zahteva od svečenika? Mi je ne najdemo nikjer!

— **Štrajk.** V Zagrebu stavkajo v tovarni za kože vsi delavci. Zahtevajo zvišanje plače, prosto ob nedejljah in takojšnjo odstranitev glavnega poslovdaje.

— **Električno razsvetljavo** dobe prihodnje leto v Zagrebu. Električno bo proizvajala vodna sila.

— **Iz Drave so potegnili** pri Varaždinu truplo trgovca Jos. Janžekoviča iz Ormoža, ki je pred dvema mesecema izginil na zagone-nen način. Ker ni bilo povoda za samomor, padel je najbrže v Dravo, ko si je šel po popivanju hladit glavo v vodo.

— **Glas iz občinstva.** Škropljenje ulic v poletnem času je higijenično potrebno; toda žal, da se neka-

tere ceste nezadostno škrope, ker so cevi prekratke. Prosimo tedaj sl. magistrat, da takoj potrebne ukrene, da se taki nedostatki odpravijo, nudi da se napravi več hidrantov, bodisi da se nabavijo daljše cevi. — Stanovaleci št. 4 v Škofjih ulicah.

— **Posredovalnica za službe zadrage gostil., kavarnarjev itd. v Ljubljani** je posredovala meseca maja v 48 slučajih. Dobili so službe: en marker, 2 natakarka, 8 natakarič, 4 kuharice, 2 za kavarno, 4 sluga za restavracije, 6 sobaric in 10 služkinj. Službe dobijo še natakarki, natakarič, kuharice, hišne, služkinje k otrokom, sluga in dekle. Za služabnike posreduje posredovalnica brezplačno. Posli z dežele naj se obrnejo pismeno na zadrugo, priložiti je samo znamko za 10 vin.

— **Semenj.** Dne 8. t. m. je bilo na mesečni semenj prignanih 591 konj in volov, 276 krav in telet, skupaj 867 glav. Kupčija je bila pri goveji živini srednja, pri konjih pa prav dobra, ker so prišli po konje Lahi in Korošci.

— **Goljufija?** Včeraj je gospa Ivana Tancejeva, gostilničarica in trgovka na Jesenicah, dala spraviti „Figovčevi“ natakariči zavitek, v katerem je bilo za 60 K obleke in drugih reči. Nekoliko pozneje je prišla neka kmet-ska ženska in zahtevala od natakarič v imenu Tancejeve zavitek, katerega je dobila in odšla. Šele, ko je prava lastnica prišla po spravljene reči, so uvideli, da se je zgodilo sleparstvo.

— **Pobegnil** je v torek črevljarski vajenec Klemen Tomatičević, rodom iz Sušaka, od svojega mojstra gosp. Mateja Obiaka ter mu poveril 12 K denarja. Begunec govori hrvaško in laško in je vzel baje smer proti Trstu.

— **Ukradenih** je bilo dne 2. t. m. kuharici Ivani Stirnovi na Blei-veisovi cesti št. 18 dva para galoš, vrednih 13 K. Tatvine sumljive so neke mlade beračice.

— **Tržni organi** so ta teden konfiscirali več zanemarene in ne-centrirane posode, več pokvarjenih črešenj in popolnoma jetično kokoš.

— **Falsifikat** za 20 K je bil od-dan te dni v neki tukajšnji izselje-valni pisarni.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 15 Hrvatov in 4 Slovenci, nazaj pa je prišlo 20 Slovencev in Hrvatov. V Heb je šlo 25, na Tirolsko pa 40 Črnogorcev. V Inomost je šlo 25, v Meran pa 35 Hrvatov. Na Dunaj je šlo 40, na Tirolsko pa 30 zdajrjev.

— **Izgubila** je zasebnica Ana Riharjeva petkronski tolar.

— **Zamenjani** je bil v nedeljo v Perschetovi trgovini neki dami pomoto-dežnik, katerega zamenjalka še sedaj ni prinesla nazaj. Ker je zame-njalka znana, se prosi tem potom, da ga prinese nazaj v navedeno trgovino, ali pa na policijo, kjer dobi svojega, sicer zna imeti kake neprijetnosti.

— **Streliški klub „Triglav“ v Ljubljani** ima prijateljski sestanek v ponedeljek, dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer v salonu na vrtu restavracije pri „Ferlincu“, h kateremu vabi vse člane reditelj večera.

— **Restavratorev gosp. Alojzij Rasberger** prevzame s 1. avgustom t. l. nekdanj Hafnerjevo pivarno na Sv. Petra cesti, katero bode popolnoma na novo opremil.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi danes zvečer na vrtu hotela „Lloyd“ (Sv. Petra cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin. — Jutri dopoldne je istotam zajtrkovalni koncert. Začetek ob polu 10. uri. Vstopnina prosta.

— **Velik vojaški koncert** se vrši jutri popoldne ob 4. uri na Koserjevem vrtu. Vstopnina prosta.

— **Kvartet ljubljanskih šram-ljev.** Danes zvečer vrtni koncert v „Narodnem domu“. V slučaju sla-bega vremena se vrši koncert v areni. Vstop prost. — Jutri, v nedeljo po-poldne ob polu 4. uri koncert v res-tavraciji ge. Hafnerjeve v Rožni dolini. Vstop prost.

— **Najnovije novice.** Velike poplave imajo v Galiciji in pod Karpati na Ogrskem. Gališko mesto Gorlice je popolnoma pod vodo ter so ga morali prebivalci zapustiti.

— 151 pozivov na dvboj je dobil v Budapešti bogataš Zom-bory, ker je razžalil uradništvo kre-ditnih zavodov.

— Manifestacija trozvez-nega vojnega brodogva se baje priredi še to poletje v nekem nemš-kem pristanišču. Avstrija in Italija pošljeta svoje najboljše vojne ladje.

— Sodna preiskava zoper kneginjo Wrede zaradi znane tat-vine srebrnine po hotelih se je usta-vila, češ, da je kneginja neozdrav-ljivo bolna na duhu.

— **Romunski prestolona-slednik** pride s soprogom 13. t. m. na Dunaj ter prinese cesarju novo ustanovljen romunski red Karla I.

— 1. maj praznik. Mestni za-stop zastop v Parizu je proglasil 1. maj za praznik.

— Orkan je razdejal nemško naselbino Güssel v Kansasu. Nad 80 oseb je ubitih.

— Za predsednika franco-ske zbornice je izvoljen Brisson.

— „Mensa academica“ na Dunaju, kjer dobivajo revni visoko-šolci hrano, bo najbrže morala pre-nehati. Predsedstvo poziva vse člo-vekoljube, naj prispevajo za ohrani-tev tega prepotrebnega zavoda.

— **Junaška dekleta.** Lucija Ernst v Filadelfiji, hči iz Nemčije priselje-nega meščana, je dobila zlato kolajno za junastvo. Bila je na izletu na New Jersey, ko je nekega mladeniča iz družbe ugriznila kača klopotača v roko. Dočim je bila vsa družba zme-dena in prestrašena, je Lucija naglo vzela nož, izrezala rano ter rano temeljito izsotala. To bi bil lahko njen pogin, ker je imela rano na ustnicah. K sreči ji trup ni škodoval. Tudi mladenič, ki mu je po operaciji spretno obvezala rano, ni trpel posebne škode na zdravju. — Še pogumnejšo se je pokazala šele 17letna Ana Winters v Jersey City. Doma so imeli psa, ki je vsled vročine hipoma stekel ter hotel vgrizniti Aninega 13letnega brata Harryja. Deček je še pravočasno skočil na neki zaboj, a pes je skušal skočiti za njim. Na dečkovo vpitje je priletela Ana, zgrabila psa z obema rokama za vrat, da ni mogel gristi ter bila z njegovo glavo toliko časa ob železni sod, da je bil pes mrtev.

— **Prijatelji postelje.** Mnogi slo-veči možje so delali najrajši v po-stelji. Filozof Ed. Hartmann je na-pisal v postelji svoja filozofska dela. Nemški pesnik Grabbe je ležal po cele tedne v postelji, pisal „svojega „Don Juana“ in „Fausta“. Pope je pisal vsa svoja dela v postelji. Tudi Vol-taire in Rousseau sta najrajši pisala v postelji. Angleški romanopisec Graht Allen je ponoči v postelji osnoval cela poglavja svojih romanov. Bernadotte kot švedski kralj ni nikoli vstal pred četrto uro popoldne. Po-tem je reševal svoje vladarske posle, a ob 11. zvečer je bil že zopet v po-stelji. Pozimi pa je še manj hodil iz postelje. Svoje ministre je redno spre-jemal v postelji ležeč. Sloveči sodnik Dorville je vodil razprave iz postelje, a v svoji oporoki je naročil, da ga moraja pokopati v postelji in ne v krsti. Šah Nasreddin je na svojem potovanju po Evropi večkrat spravil evropske dvore v neprimliko, ker je po cele dneve preležal v postelji, čitajoč in pevajoč. Singer je v postelji izmislil najvažnejše dele svojega stroja. Najoriginalnejši in najvztrajnejši ljubitelj postelje je bil Colonel White, ki je preležal v postelji šest let in sedem mesecev ter je na ta način celo sedemkrat spremenil svoje sta-novanje. Tudi don Everardo Blasco je baje preležal šest let v postelji, ker mu je vedeževalka prorovala, da ne bo umrl v postelji. Da ubeži smrti, se je ulegel v posteljo ter prebil v njej šest let. Po šestem letu pa je prišel strahovit potres. Prestrašeni don Blasco je skočil iz postelje, pri tem pa padel tako nesrečno, da je obeležal na mestu mrtev.

— **Najmrzlejša zemlja na svetu.** Gotovo da je najmrzlejša dežela na svetu Aljaska, ki je dvakrat tako ve-lika kakor Francoska. Ljudje, ki so odšli v to deželo iskati zlata, so mnogo trpeli od mraza. Sedaj so se pa preskrbeli z vsem potrebnim, da zamorejo prenašati mraz. V dolini Jukva je pozimi večkrat 77 stopinj mraza; sicer pa znaša povprečno tempera-tura pozimi navadno 50 do 60 stopinj pod ničlo.

— **Mednarodni sleparji.** Pred pariškimi porotniki je bilo nedavno obsojenih 12 pustolovcev raznih na-rodnotnosti, ki so dogovorno sleparili več let na ta način, da so bili zava-rovani pri raznih družbah proti nezgodam, potem pa se je sedaj eden, sedaj drugi dal nalašč povoziti toliko, da je dobil odškodnino, ki so si jo potem razdelili. Kadar je voz ali tramvaj katerega njih ranil, sta bila takoj vsaj dva iz sleparske družbe pri roki za priči. Tako sta dobila dva med njimi v dveh letih 15.000 fran-kov zavarovalnine za dobljene rape. Končno so jim prišli le na sled ter so vseh 12 zaprli.

— **Zakaj je napetost med avstrijskim cesarjem in belgijskim kraljem?** Ko je prišel belgijski kralj Leopold k pogrebu svojega zeta, prestolonaslednika Rudolfa na Dunaj, je dal ponoči poklicati k sebi ministra zunanjih zadev grofa Kalno-kyja, češ, da mu mora sporočiti nujno stvar. Minister se je zelo čudil, kaj hoče kralj ponoči v času žalosti. Še bolj pa se je začudil, ko mu je kralj Leopold rekel: „Dragi grof, poklicaj sem vas, da vas prosim, da se toplo zavzamete za to, naj bi se v zana-prej kongoške akcije notirale na du-najski borzi.“ — Ko je cesar zvedel, kake misli so vodile belgijskega vla-darja k pogrebu moža svoje hčere, je kralja v dno srca zamrzl.

* **Zakladi ruskih židov.** Neki dobri poznavalec ruskih židov dokazuje, da so ruski begunci naložili v nemških bankah 912 milijonov kron. S tem denarjem hočejo baje židje kupiti od angleške vlade obsežna zemljišča za židovsko kolonijo ter so tozadevna pogajanja v najboljšem tiru.

* **Cerkev iz stekla** gradi neki mladi umetnik v ameriškem mestu Jova. Celo poslopje bo iz steklenih okvirov, v katere se vdolajo velikanke debele šipe iz neprozornega stekla, a vendar bo dohajalo skozi steklo toliko svetlobe, da ne bo treba oken. Obenem gradijo že tudi nove hotele s steklenimi stenami.

* **Osivelost las.** Ravnatelj Pasteurjevega zavoda v Parizu, prof. Mečnikov, je dognal, da so celice, imenovane kromofagi, ki razjedajo korenine las, da lasje končno izgube svojo prvotno barvo ter posive. Proti temu bi se dalo pomagati po Mečnikovem prepričanju, ako se s temperaturo 60 stopinj kromofagi zamore. Le na ta način se zabrani osivelost, obenem pa bi taka temperatura odpravila tudi — lase.

* **Ženska univerza v Carigradu.** V Carigradu je ženska univerza, na kateri je bilo dosedaj promoviranih že 422 dijakin. Sistem je popolnoma angleški ter poučujejo le Angležinje v angleškem jeziku. Sedaj je na tej univerzi 160 dijakin, največ iz Albanije, Tigrisa, Egipta, Španije, Rumunske in Bolgarije.

* **Nasilni kozaki.** V varšavskem predmestju Černikovu so se igrali stitje dijaki z revolverji, ki se je pri tem sprožil. Strel je zbudil kozake, ki so mislili, da je to izzivanje k izgredu ter so na dijake streljali in dva ubili.

* **Pariški trebuch.** Statistika pariških tržnic izkazuje, da se je lani v Parizu pojedlo 51 milijonov kil mesa, 21 mil. kg perutnine in divjačine, 15 mil. kg zelenjave in sadja, 4 mil. kg gob, 39 mil. kg morskih rib, 2 mil. kg rib iz rek in jezer, 10 mil. kg školjk, 14 mil. kg surovega masla, 306 mil. jajc, 12 mil. kg sira itd.

* **Dve epidemiji razsajata v angleških kolonijah,** in sicer v Indiji kuga, v Afriki pa „spalna bolezen“. Kuga se je v Indiji zadnje čase začela znova zelo opasno širiti, tako da umrje na dan po 5000 oseb. Samo v Bombayu umrje na dan povprečno po 150 oseb. Istotako mori spalna bolezen v angleški koloniji v centralni Afriki na tisoče domaćinov. Angleška vlada stori vse premalo proti razširjenju. Dokler ni bilo angleških oblastnih so si dijakni na radikalni način pomagali, da se bolezen, ki je skoraj vedno smrtna, ni širila. Ako je poprej kateri domačin zbolel za to boleznijo, so ga odnesli daleč v gozd ter ga ubili. Angleška vlada pa seveda ne dovoli takega sanitarnega postopanja.

* **Redka žival.** Šele pred par leti so po najdenem okostnjaku v osrednji Afriki prišli na sled živali, ki je podobna deloma gazeli, a videl je še ni noben tujec. Domačini so žival pač poznali ter ji pravijo „okapi“. Vodju znanstvene ekspedicije kapetanu Aleksandru se je sedaj posrečilo, da je ujel eno teh redkih živali v jamo, v kakršne love slone. Ne ve se, ali bo mogoče žival spraviti živo v Evropo.

* **Nenavaden spomin** se pripisuje angleškemu kralju Edvardu, ker se spomni po letih ne samo imena, temuč vseh podrobnosti, kar je kdó govoril v njegovi avdienci. Tako mislijo ljudje, ki pridejo čez leta drugič v avdienco. Toda kralj je le prebrisaneč. Po avdienci si zapiše v knjižico na posebno stran ime vsakega sprejetega z vsebino razgovora. Pred vsako avdienco potem primerja imena novoprijavljenih z imenikom v svoji knjižici. Nadej vodi kralj posebno knjigo o vseh škandalih, ki se dogajajo v visokih krogih, da more preprečiti prihod kompromitovanih oseb na dvor.

* **Črna smrt.** V tovarniškem mestu Kaslu pri Jekaterinoslavi so razkrili novo versko sekte, ki se imenuje „črna smrt“. Sekta ima v najsilomašnejši ulici svojo tajništveno hišo. V temnih nočeh prihajajo člani popolnoma neopaženi v hišo k svojim obredom. Vsako noč je drugi član „žrtve“. Pripeljejo ga v sobo brez okenj popolnoma črno pobarvano. Na eni strani je črn zastor. Na tleh, prevlečenih s črnimi preprogami, sta dve blazini. Žrtve leže na tla ter položi glavo na blazino. Nato se zastor vzdigne, a v sobo pride črno oblečena deklica, vzame drugo blazino, vrže jo „žrtvi“ na glavo ter sede na vrh. Ko žrtve ne kaže več znakov življenja, se vzdigne ter izgine zopet za zastorom. Obred je s tem končan. Nekateri tolmačijo, da je to pravi način priti v nebesa, drugi pa pravijo, da je to kazen za smrtne grehe.

* **Mož in žena v ljubezni.** Legouye je zapisal zanimivo mnenje o moški in ženski ljubezni v zakonu.

Zakon ima svoje junakinje, a unako v nima. Kateri najvzornjši mož bi se mogel meriti z Eponino ali madamo Lavallette? Taka ljubezen je le ženska last. Pa tudi ako jo potisne v ljubezen kaka druga strast, prava ljubezen se takoj zbudi, kakor brž proti možu kaka nevarnost. Nezvesta žena je v takim slučaju pripravljena zapustiti celo svojega ljubimca, da neguje svojega moža ter se mu vsa žrtvuje. Moški se zaradi svoje žene dvobuje tudi tedaj, ako mu je ravnodušna, toda čustvo, da svojo ženo brani, ni nikoli — srce.

* **Dva rojaka kriva umora prve vrste.** — John Špehar in Josep Sertič, dva mlada slovenska rudarja iz Aurore, Minn., bodeta v nekoliko dneh stala pred okrožnim sodiščem v Duluthu, katero ju bo morda sodilo na življenje in smrt. Porotniki so oba spoznali krivim umora prve vrste in kazen za tako dejanje so po zakonih države Minesote — vešala. Špehar in Sertič sta v mesecu marcu v Aurori umorila in potem oropala nekega Charles Petersona. Njegovo truplo so našli na potu zunaj naselbine; prestreljeno je bilo s štirimi krogli in poznati je bilo tudi več vbodcev noža. Žepi na obleki so bili vsi izpraznjeni. Neki gostilničar v Aurori je videl zadnji dan pred zločinom Petersona v družbi omenjenih dveh rojakov, ki so pri njem skupaj popivali in opazil je tudi, da je imel Peterson večjo vsoto denarja pri sebi. Tisto noč se je tudi potem zgodil umor. Ker je ta gostilničar in še več drugih prič naravnost dokazovalo, da sta Sertič in Špehar morila, aretirana sta bila nekaj dni po umoru v Virginiji, kamor sta takoj drugi dan pobegnili iz Aurore.

* **Ameriško konzervno meso.** Neki mladi pisatelj Lancelai je popisal v posebni knjigi, kako škandalozno se pripravljalo v tovarni meso za konzerve. Tozadevni trust kupuje bolno in okuženo živino po celi državi ter prireja meso za konzerve. Pokvarjeno in neuporabno meso se najprej umetno posuši potem pa kemičnim potom pripravi za konzerve, ki pridejo pod različnimi imeni na trg. Slanina cerknjenih svinj gre tem potom na tone med svet. Knjigo je dobil v roke tudi predsednik Roosevelt, ki hoče z vsi strogozgodnostjo nastopiti proti milijonarjem, ki se pri trstu na tako nepošten način bogate.

* **Ljubezenska drama med bratom in sestro.** Pred rimskimi porotniki je bil nedavno podčastnik Roberto Tomasini, obdolžen, da je imel s svojo sestro kaznjivo ljubimsko razmerje ter jo je nato ustrelil. Brat in sestra sta se ljubila že iz otroških let in da bi ubežala strasti, se je zaročila deklica z drugim možem, dočim je tudi brat iz tega namena pričel z drugo deklico. Toda vse prizadevanje je bilo zaman, strast je bila večja kot preudarjenost, zato sta sklenila skupno umreti. Brat je pogljal setri kroglo v srce ter se nato sam nevarno ranil, a je ozdravel. Izvedenci so izjavili, da ga je bolna strast tako prevzela, da ne more biti odgovoren za svoj čin. Porotniki so ga nato oprostili.

Književnost.

— „Učiteljski Tovariš“, št. 23. Vsebine: XVIII. glavna skupščina „Zaveze“. — Naš denarni zavod. — Korak naprej! — Glavne počitnice na Štajerskem. — Začetek in konec mojega učiteljstva. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Listnica uredništva. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati.

— **Ljudmila Poljanec.** Poezije. Založil L. Schwenster v Ljubljani 1906. Cena: broširanemu izvodu 2 K (po pošti 2 K 10), eleg. vezanemu 3 K (po pošti 3 K 10). Čitateljcem „Ljubljanskega Zvona“ je že precej časa znano ime Nataša. Lirske pesmi, ki so izšle s tem podpisom v „Ljubljanskem Zvonu“, so obudile oprijeto pozornost, kajti v njih se je kazal lep lirski talent. Sedaj je Nataša izdala svoje pesmi v posebni knjigi in sedaj je tudi širša javnost izvedela, da je pravo ime te dame Ljudmila Poljanec. Zbirko svojih poezij je gospi. Poljanec razdelila v štiri skupine: „pesmi in romance“, „intermezzo“, „Ob Adriji“ in „Epilog“. Dih prave poezije prevlada te pesmi, vsaki se spozna, da je vzklik iz srca, a vsaka je polna pesniškega poleta. Jezik je odlično lep in nepriljen in oblike so umetniške. Krog čustev in idej ki so dale snov tem pesmim je sicer bolj tesen ali vselej je zadet pravi ton. Lirika mora vzbuditi v čitatelju gotovo „štimung“, ako je res pesniška lirika; to doseže vsaka teh pesmi in s tem je izrečeno najlepše priznanje o poezijah Ljudmile Poljanec.

— **Dr. Karl Glaser:** Kritike in prevodi za poskušnjo. V tej brošuri je pisatelj dokazal, da so Funtek, Cankar in Zupančič preložili Shakespearea iz nepopolnega nemškega prevoda in ne iz originala in da je vsled tega v

teh prevodih dosti napak. Pisatelj je dodal nekaj svojih prevodov slovenskih pesmi na nemški jezik. Točni in vestni so ti prevodi, ali čitajo se nekam preveč trdo.

Izpred sodišču.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča.

Obtožen, poštar. Janez Murschetz, 37 let star rojen v Bišu, bivši poštar v Železnikih, je tožen zaradi uradnega poneverjenja 3017 K 70 vinarjev. Obtožnica pravi, da si je v Bovecu s svojim terorizmom in oblastnim vedenjem nakopal nevoljo občinstva, tako da so ga morali na predlog politične oblasti iz Boveca odstraniti. Prišel je v Železnike, a tudi tu se ni poboljšal. Vsled večkratnih pritožb zaradi večkratnih nerodnosti pri pošti ukrenilo je pošto in brzojavno ravnateljstvo v Trstu natančno revizijo tamošnjega poštnega urada. V to svrhu je bil odposlan c. kr. poštni komisar Karel Meditz, ki je začel z revizijo dne 15. sušca t. l. Na večkratno komisarjevo vprašanje, je li morebiti obdolženec pozabil kak prejem zaračunati, je Murschetz odločno izjavil „da ne“ in vendar je previdno zamolčal prejemek tistega dopoldne z 2531 K 1 vinar. Tega zneska obdolženec ni zapisal med dnevne račune, to pa zaradi tega ne, ker je novejšje pošiljke rabil v pokritje starejših zanemarjenih svot. Dognala se je tudi pošiljatev Franceta Demšarja iz Zalega loga v znesku 679 K 74 v., odposlana dne 9. svečana t. l. na I. Koširja v Škofji Loki, katero je ta še le dobil od poštnega erarja izplačano, ko je bil že Murschetz v preiskovalnem zaporu. Iz previdnosti je Murschetza vse računске priloge odstranil, da bi se ne moglo na sled priti njegovim sleparijam. Ko je Murschetz uvidel, da je revizor vzlic težkočam le našel vse nerodnosti in konstatoval poneverjeno svoto, sprožil si je strel proti glavi, ne da bi se opasno poškodoval, drugi dan pa je bil aretovan. Zagovarjal se je, da ni premišljeno zakrivil primanjkljaja 3017 K 70 v., temveč da je to izviralo vsled bolehnih raztresenosti in pozabljivosti, da se je dostikrat pri strankah v svojo lastno škodo zmotil s tem, da jim je preveč denarja odšel, ali pa premalo vzel, da je v tem stanju sebi na kvar pomotoma napačno vsoto zadeležil. Osem porotnikov se ni mogloprečiati o Murschetzovikrivi, na kar je bil oproščen.

Telefonska in urložajna poročila.

Dunaj 9 junija. Danes so se pričele delegacije Budget znaša 366 milijonov, prot. 342 milijonov v preteklem letu. Za poljsko artiljerijo se zahteva 20 milijonov, za udeležbo Avstro Ogrske na pariški konferenci radi hullske afere 23412 K in za pošiljatev avstrijskih častnikov v Macedonijo 7815 K. Delegacijsko zasedanje je bilo otvorenjeno ob enajstih. Za predsednika je bil izvoljen princ Lobkowitz, ki je imel popolnoma brezbarven nagovor, v katerem se je tudi dotaknil najnoveše krize in konflikta, ki je v najnovešem času nastal med Avstrijo in Ogrsko. Na mesto podpredsednika je desnica kandidirala viteza Abrahamowicza, levica pa Sylvestra. Abrahamowicz je pa po krivdi desnice same propal in je bil za podpredsednika izvoljen dr. Sylvester. Nato je minister zunanjih zadev grof Goluchowski predložil budget ter zahteval, naj se izroči odseku, sestoječemu iz 21 članov. Delegat Straucher se je pritoževal, da Bukovina ni zastopana v tem odseku, ter predlagal, naj se število članov zviša na 24. Ta predlog je bil odklonjen. Za referenta je bil izvoljen dr. Brzinski.

Dunaj 9 junija. Danes ob štirih je imel ministrski svet sejo, ki so se je udeležili vsi ministri.

Dunaj 9 junija. Ministrski predsednik baron Beck je danes ob desetih sprejel člane delegacije, da se z njimi osebno spozna, ker jih ima jutri predstaviti cesarju.

Dunaj 9 junija. Razni listi beležijo vest o tajnem sporazumljenju Avstrije z Grško. Po tej pogodbi priznava Avstrija, da spada južni del Albanije in Macedonije v grško interesno sfero, ves

ostali del teh dežel pa v avstrijsko interesno sfero.

Dunaj 9 junija. „Pol korespondenca“ javlja iz Petrograda, da bo v najkrajšem času odstopilo ministrstvo Goremykinovo.

Zagreb 9 junija. Za oddelnega predstojnika za notranje zadeve je imenovan Vladimir pl. Nikolić, za šefa naučnega oddelka dr. Rojc, odvetnik v Belovaru, za predstojnika justičnega oddelka pa dr. Badaj, odvetnik v Zemunu.

Carigrad 9 junija. Turška vlada je veselilam poslala protest proti postopanju Grške, ki krši § 14. med Turčijo in Grško sklenjene mirovne pogodbe s tem, da dopušča in celo pospešuje formiranje čet, ki potem gredo v Macedonijo in v Albanijo in ki jih vodijo aktivni grški oficirji.

Madrid 9 junija. Kraljeva izjava, da hoče imeti na vsak način liberalno vlado in da tega njegovega prepričanja ne premene niti anarhistične bombe, je obudilo občno veselje in je ustanovitev liberalnega ministrstva zagotovljeno.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Smer vedno odnehavajoče tendence se je v zadnjih dneh spremenila. Nastala je vsled tega na žitnem trgu nejasnost, utemeljena tembolj, ker so občasno deževnih dni prorokovali za najbližji čas lepo vreme, ki naj bi cene še poglobilo. Ko pa se je res pojavil lep dan ter smo s stoddostno gotovostjo pričakovali še večje popustljivosti, nam je naznanil brzjav poviške, dokajšnje poviške. Tako nasprotje pač gotovo trg zbega, ustvari nejasnost, skuša oživiti dvome — izkratka: slika otemni in človek ne ve, so li dosedajni popusti že pod normalno dobre letine, ali pa oznanujoča se dobra letina v resnici že hira na kaki bolezn, ali pa je stvarjanje, padanje in dviganje cen le borzni manevar, ki ima namen zbegati prodcente in konzumente, da gotovi spekulantje v kalnem ujamejo nekaj boljših rib.

Pšenice je pomalem do zadnjih dni odnehovala, ne toliko na efektivnem kakor na terminskem trgu, hipoma pa se je ravno ob času najlepše kazalo barometra ojačel efektivni trg, še bolj pa oktobrov kurz. Prej dokaj silni liferantje so izginili, na limite ni odgovora, prejšnje ponudbe so dvignili, v kolikor je ta ali oni voljan prodati. Presenečenja smo na tem mestu že davno omenili, tudi letos nam ne izostanejo.

Koruzna pogreša sebi željnega konzuma, vendar pa se cene trdovratno vzdržujejo; sempatije se dobi blago iz druge roke nekoliko nižje, to pa tedaj, ako se ji je posrečilo realizirati po kakem ugodnem kurzu večji kvantum.

Oves prihaja redko na trg, zbog tega mu je cena kar najtrdnješa — tekot tedna zaznamenuje zopetni povišek do 10 v.

Jedilno olje je cene zopet znatno dvignilo, ker se je pojavilo obsežnejše povpraševanje.

Petrolej ostaja na nespremenjeni ceni.

Spirit tendira trdno.

Sladkor notira slično kakor prejšnji teden.

Kava vzdržuje trdno dosedanje cene.

Riž dviga cene, vendar pa ni opaziti posebnega zanimanja za nakup.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V stekleničah po K 1.90. Po poštnem povzetju razpošljaljo to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvornik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozni po deželji je izrečno zahtevali MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 31-8

Lekarnarja A. Thierryja balzam in centifolijsko mazilo. Ta splošno znana zanesljiva pomočnica ne pomaga izvrstno v vseh slučajih samo jeseni in pozimi doma, ampak posebno ob poletni vročini na potovanjih in turah. Prava pomočnica v sili sta to pri tako pogostih slabostih in ob vročini, omedlevicah, posebno ob času kumar in mladega sadja tako pogostem ščipanju po trebuhu, driski, krčih, motenjih prebave, prehlajenju, infekcijah s slabo pitno vodo itd. Mazilo je nenadomestljivo za odrle kože, zmečkanine, otekline, žulje, rane vsake vrste, gnojivite itd. in oba pomočnika bi morali v zadostni množini nositi vedno seboj, če drugega ne pomagata vsaj za prvo silo, dokler ni zdravnik. Komur bi ta pomočnica še ne bila znana, dobi na željo, da se popolnoma prepriča, zastoj in poštine prosto knjižico z mnogimi tisoči izvirnih zahvalnih pisem. Ne dajte si vsiljevati drugih ničvrednih ponaredb, pri vseh dopisih in naročilih pa naslavljajte natančno: Lekarna A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Se dobi povsod!
Kalodont
885 neobhodno potrebna zobna Crème 13
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:
Ivana Hoffa
Kandol-Kakao
ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.
Pristen samo z imenom Ivan Hoff in z levjo varstveno znamko.
Zavoji po ¼ kg 90 vinarjev Dobiva se povsod.

Zahtevajte
ilustrovan cenik
podjetja za žarnice
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 34.
Cena lepa svetloba brez inštalacije in nevarnosti. Poraba 1¹/₂ kr. na uro. 252 48

Postavno varovano.
Vsako ponarejanje in po-
natiskovanje kaznivo.
Edino pristien je Thierryjev
balzam
le z zeleno znamko „redovnica“
Staroslavno, neprekosno
proti slabemu prebavljanju, krcem
želodcu, koliki, kataru, prsim
bolezni, influenci itd. itd.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih
steklenic ali 1 velika specialna
steklenica s patent. zamaškom
K 8.— franko.
Thierryjevo centifolijsko mazilo,
povsod znano kot non plus ultra
proti vsem še tako starim ranam, vnetjem, rinitvam, ab-
scesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončki K 3.60
se pošlje le proti povzetju ali donar naprej.
Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.
Brošura s tisoči originalnih zahvalnih pisem gratis in franko
V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih
drogerijah. 4151-25

Proti zobobolu in gnilobi zob
Izborno deluje dobro znano:
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje
nepriljetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.
Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljšje sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje nepriljetno sapo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnilobi
zob, zato jo vsakemu najtopleje pripo-
ročam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melus. ustne in zobne vo.e.
Dovolim, da to javno oznanite, ker
je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1906.
Dež. lekarna Mil. Leusteka
v Ljubljani, Resljava cesta št. 1
vlog. novozgrajenega Fran Jožetovega
labil. mostu. 48-23

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Na-
mesto Buffalo Billu so darovali po kroni
gg. poštni uradniki v Ljubljani K 14.2.
in sicer: Gg. poštna kontrolorja Jenko in Vid-
mar; poštni oficiali: Bučar, Gruđen, Gregorič,
Lassbacher, Podgornik, Ravnikar, Semrov,
Tomazin, Vrtovec in Zadnik; asistenta Rak
in Velepč. — Srčna hvala! Živeli darovalci
in nabiralci.
Za „Učiteljski konvik“: Gdč. Silvija
Praznik v Metliki K 5.— darovala dva go-
spoda pri kegljanju. — Lepa hvala! Svoto
smo izročili g. Dimniku.
Za Vilharjev spomenik. Gg. ljubljanski
slovenski realci na majnikovem izletu na
Golici dne 2. junija K 6.20. — Živeli!

Umrli so v Ljubljani.

Dne 6. junija: Josip Jerina, posestnikov
sin, 5 mes., Korunove ulice 16. Catarrhus.
— Ivan Zaletel, delavčev sin, 1 leto, Hra-
deckova vas, 20. Catarrh.
Dne 8. junija: Marija Planušek, izvo-
ščkova žena, 44 let, Gradišče 7, srčna hiba.
V deželni bolnici:
Dne 31. maja. Štefan Skorja, gostač,
61 let. Haemorrhagia.
Dne 1. junija. Fran Klopčar, zidar,
46 let. Meningitis. — Genovefa Rovšnik,
gostakova hči, 2¹/₂ leta. Scrophulosis gravis.
Dne 3. junija. Albert Janoch, krošnjar,
50 let. Jetika. — Ana Sterbenk, delavčeva
žena, 27 let. Jetika.

Meteorološko poročilo.

Vikina nad morjem 806.2			Srednji srčni tlak 786.0 mm		
Juni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
8. 9. zv.		736.9	16.0	brezvetrno	oblačno
9. 7. zj.		735.6	13.0	sl. jgvzhod.	pol. oblak.
2. 10. 2. pop.		734.9	18.8	sr. jgvzhod.	oblačno

Srednja večerjanska temperatura: 15.6°, normale: 16.9°. — Padavina v mm 0.0.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 8. junija 1906.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
42% majska renta . . .	99 80	100 —
42% srebrna renta . . .	99 75	99 95
42% avstr. krona renta . . .	99 85	100 05
42% zлата . . .	118 25	118 45
42% ogrska krona renta . . .	95 65	95 85
42% zлата . . .	114 05	114 25
42% pošojilo dež. Kranjske . . .	99 15	100 15
42% pošojilo mesta Spiljet . . .	100 50	101 50
42% Zadar . . .	99 70	100 70
42% bos. herc. železniško . . .	100 70	101 70
42% pošojilo 1902 . . .	99 50	100 50
42% češka dež. banka k. o. . .	99 60	100 10
42% ž. o. . .	100 45	101 45
42% zast. pisma gal. dež. . .	100 45	101 45
42% hipotečne banke . . .	100 45	101 45
42% pešt. kom. k. o. z . . .	105 50	106 50
42% pr. . .	105 50	106 50
42% zast. pisma Innerst. . .	100 20	106 70
42% hranilnice . . .	100 20	106 70
42% zast. pisma ogr. centr. . .	100 —	100 20
42% dež. hranilnice . . .	100 —	100 20
42% z. pis. ogr. hip. ban. . .	100 —	100 20
42% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr. . .	100 —	101 —
42% obl. češke ind. banke . . .	100 50	101 50
42% prior. lok. želez. Trst. . .	99 90	100 —
42% Poreč . . .	99 90	100 —
42% prior. dolenskih žel. . .	99 90	100 —
42% prior. juž. žel. kup. 1/2 . . .	319 85	321 85
42% avstr. pos. za žel. p. o. . .	100 60	101 60
Srečke . . .	203 —	205 —
Srečke od 1. 1860 1/2 . . .	282 —	284 —
od 1. 1864 . . .	156 50	158 50
tizske . . .	289 —	297 50
zem. kred. I. emisije . . .	290 —	300 —
II. . .	260 —	268 —
ogrške hip. banke . . .	100 —	106 20
srbške à frs. 100 — . . .	156 10	157 10
turške . . .	22 50	24 50
Basiliška . . .	472 —	482 —
Kreditne . . .	78 —	84 —
Inomoške . . .	90 —	94 —
Krakovske . . .	57 —	64 —
Ljubljanske . . .	49 85	51 85
Avstr. rdeč. križa . . .	30 25	32 25
Ogr. . .	57 —	63 —
Rudolfove . . .	68 —	73 —
Salcburške . . .	524 —	534 —
Dunajske kom. . .	149 35	150 35
Delnice . . .	680 50	681 50
Južne železnice . . .	1666 —	1676 —
Državne železnice . . .	671 75	672 75
Avstr.-ogrsko bančne deln. . .	814 —	815 —
Avstr. kreditne banke . . .	242 —	242 50
Ogrske . . .	673 —	678 —
Zivnostenske . . .	578 —	579 —
Premogokop v Mostu (Brux) . . .	2740 —	2750 —
Alpinski montan . . .	677 50	678 50
Praške žel. ind. dr. . .	269 —	273 —
Rima-Muranyi . . .	598 —	604 —
Trboveljske prem. družbe . . .	148 50	150 —
Avstr. orožne tovr. družbe . . .	11 34	11 38
Češke sladkorne družbe . . .	19 11	19 14
C. kr. cekin . . .	23 45	23 53
20 franki . . .	23 45	23 53
20 marke . . .	23 45	23 53
Sovereigns . . .	117 30	117 45
Marke . . .	95 40	95 60
Laški bankovci . . .	252 75	253 75
Rubliji . . .	4 84	5 —
Dolarji . . .		

Žitne cene v Budimpešti.

Termin.	za	100 kg K	15 78
Pšenica za oktober . . .	100	13 74	
Rž za oktober . . .	100	12 90	
Koruzna za julij . . .	100	11 22	
Oves za maj za 1. 1907 . . .	100	13 18	
za oktober . . .	100		

5—10 višje.

Priporočila se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rdečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe Mattoni-eve Giesshübler slatine.

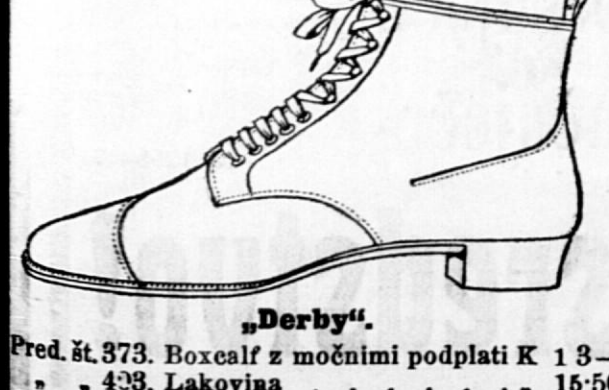
V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Hotel „Union“ v Ljubljani.

Danes ciganski koncert

Jutri zajtrkovalni in večerni koncert

ciganske godbe.

„Derby“.

Sprejema savarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga savarovalnica. Zlasti je ugodno savarovanje na doživljanje in smrt s smenjajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Bernhardinec

11 mesecev star se proda v Kolo-dvorskih ulicah št. 7.

Motorno dvokolo

3 1/2 konjske sile, izvrstno teče navkreber, nov vzorec, brezhibno, se takoj ceno proda. Kje pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Stanovanje

v Knafovih ulicah št. 5 v pritličju, obstoječe iz 3 sob s pripadki, se odda za majes ali avgustov termin.

Pojasnila daje upravništvo „Narodne Tiskarne“ ravnotam.

Stanovanje

za dve gospodični s hrano ali pa brez nje, se odda takoj ali pa za 15. t. m. Vpraša se Stari trg št. 20, III. nadstropje.

Na Koslerjevem restavracijskem vrtu

bo jutri v nedeljo, dne 10. junija velik

vojaški koncert

Začetek ob 4. uri. Vstop prost.

Obilega obiska prosi Marija Erbežnik restavraterka.

Dvojnega knjigovodstva, slovenske in nemške korespondence več

uradnik

se sprejme pri podpisani zadruzi. Plača po dogovoru.

Lastnoročno pisane prošnje s prepisi spričeval in naznanilom dosedanje porabnosti je vložiti do 20. t. m. na „Ljudsko posojilnico“ v Ljubljani.

Hotel „Lloyd“

Jutri dopoldne

na vrtu

zajtrkovalni koncert

popolne Ljubljanske društvene godbe.

Začetek ob polu 10. uri dop.

Vstop prost.

K obilni udeležbi vabi Karol Tausers restavrater.

Pravým pokladem pro všechny, kdo poblazenim v mládí onemocnili, jest výtečné dílo: Dra Retau-a Sebeochrana.

České vydání po 60em vydání německém. S 27 vyobrazeními. Cena 4 Kor. Čti je každý, kdo věděl dlu tomu své uzdravení. Lze je dostati u F. Beyer, Leipzig, Neumarkt No. 21, jakož i v každém knihkupectví.

„SLAVIJA“
Vzajemna zavarovalna banka v Ljubljani.
Rez. fond: 34.788.637 75 K Izplačane odškodnine in kapitalije: 87.176.383 75 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseslovi slovenske, narodne uprave.
Vsa posojila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gospodarskih ulicah št. 12.

Trgovskega pomočnika

špecerijske stroke sprejme A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta. 2117-1

Iščem svetel prostor

v mestu ali bližini, ki bi bil pripraven za delavnico. 2093-2

Ferdo Primožič, mizar Breg št. 20.

Praktikant

ki se hoče izobraziti v strojnem risanju, se sprejme v tovarni za stroje G. Tönnies v Ljubljani. 2116-1

Proda se iz proste roke hiša z velikim vrtom

v Ljubljani, v predmestju. 2088-1

Posestvo je posebno pripravno za kakega obrtnika, ki potrebuje veliko prostora. Ponudbe na Josipa Vidmarja, dežnikarja v Ljubljani.

3 lepe sobe

za poletensko sezijo se oddajo v najem pri Ivanu Kristanu, gostilničarju v Predtrgu pri Radovljici, Gorenjsko 2119

Izurjena prodajalka ali blagajničarka

26 let stara, išče takoj službe bodisi v modno ali špecerijsko trgovino. Več se poizve v uprav. „Sl. Naroda“ 2124-1

Preklic.

Podpisani preklicem, kar sem govoril na občenem zboru rokodelske zadruge dne 22. aprila 1906 v Dobu zoper Jerneja Vidmarja.

Dob, dne 5. junija 1906.

Franc Srša kolar

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 9 60, boljšega K 12 —; belega, jako mehkega skubljenega K 18 —; K 24 — snežno belega, mehkega, skubljenega K 30 —, K 36 —. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povnitvi poštnih stroškov. 1639 6

Benedikt Sachsel, Lobes 35. pošta Pizen na Češkem.

Kvartet ljubljanskih šramljev.

V nedeljo, dne 10. junija vrtni koncert

ob vsakem vremenu

v restavraciji v Rožni dolini.

Začetek ob polu 4. uri popoldne.

Vstop prost.

K obilni udeležbi najviljudneje vabi vdova Halnerjeva.

2087

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Ustavi najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke v odpravi in obnove in obnove namene.

Trgovskega pomočnika

dobro izurjenega v trgovini z mešanim blagom sprejme 2069-2

OTON HOMAN v Radovljici.

Črevljarskega učenca

sprejme Matej Oblak, Vegove ulice št. 12. 2065 2

Seno in slama

vse v balah, se ceno prodaja na skladišču, Martinova cesta št. 10. 974 13

Samo za mesarje!

Kdor od gospodov mesarjev po potrebuje lepih meter širokih hrastovih čokov

naj se oglasi pri posestniku Ivanu Zajcu v Soteski pri Ljubljani. 2107-1

Sobe s hrano

iščeta 2 sol. stalni gospodični. Ponudbe pod „M. J.“ pošt. predal 29, Ljubljana. 2112-1

Službo strojnika ali kurjača

išče izučen ključavničar. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“ 2090

Malo masten in delavski sir

izdelan na Tirolskem in Predarlsem se prodaja zaradi pomanjkanja prostora od sedaj naprej po K 84 —, 88 —, 96 —, 100 —, 108 — za 100 kg.

MENIS & SCHERBAUM, Marbor, 2095-1

Mizarski pomočniki

dobro izurjeni, dobe stalno delo; sprejme se pa tudi

več učencev.

v tovarni klavirjev Rudolf Warbinek v Ljubljani, v Hilserjevih ulicah št. 5 in na Rimski cesti št. 2. 2089

Deklice

stare nad 14 let, pošteni staršev, se sprejme v uk za pletenje na strojih. Ko se priuče, dober stalen zaslužek. Sprejemajo se vsak dan od 8.—12. in 2.—6. ure. 2079-3

Tovarna pletenin in tkanin DRAG. HRIBAR, Zaloška cesta št. 14 v Ljubljani.

„Švicarija“

v nedeljo, dne 10. junija koncert

ciganske godbe (Rosza Bandi).

Začetek ob 3. pop. Vstop prost.

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem Fran Szantner

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4 „Moderno“

dobavlja kakor znano najboljše čevlje.

Zunanja naročila proti povzetju. Pri naročilih zadostuje pred. štev. Nepriležni izdelki se zamenjajo.

2120

Pred. št. 373. Boxcaif z močnimi podplati K 13 — 439. Lakovina 15 50

Pred. št. 690. Irhovina s šiv. podplati K 6 — 720. Lakovina 6 30

Pred. št. 747. Chevrete s šiv. podpl. K 9 — 746. Glasgow Chevreux, močni podplati. K 11 —

Pred. št. 553. Sabahid K 10 50 567. Ia Boxcaif 13 — 610. Lakovina 12 —

Käthe voda za prsi.
Največji kras žene so lepe prsi.

Senzacionalno sredstvo v dosegu krasnih prsi, dosega neprekošeno po svojem presenetljivem učinkovanju. Käthe voda za prsi se rabi le zunaj, zaradi tega se porabi pri vsaki konstituciji. Käthe voda za prsi se izdeluje samo iz rastlin in je popolnoma neškodljiva. Cena steklenici 4 gld, steklenice za poskušajo 2 gld. 50 kr. z navodilom o uporabi. Creme proti spuščanju, v sedanjosti najboljše čistilno sredstvo za polt, neškodljivo in brez živega srebra. Lončki à 1 gld. in 1 gld. 75 kr. Zraven spadajoče milo 50 kr., puder 1 gld. Razpošilja di skretno proti povzetju gospa Käthe Mänzel, Dunaj, XVIII., Schulgasse 3, 1270-10 I. nadstropje, m.

Vrzite hrošča na papir in ga poškopite s Ting-Tingom — takoj bo mrtev.

Samo TING-TING

zamori vse stenice z zalego vred.

Povsod naj se zahteva po 60 h; v 1/2, 1/1 in 5 litrskih steklenicah ceneje. Brizgalka 20 vin. 1438-8

Glavna zaloga v Ljubljani, Anton Kane, drogerija. Druga sredstva odločno zavračate.

Okoli 150.000 konjskih sil imamo v napravah sesalnega plina

našega sistema v prometu.

Zelo majhna poraba goriva.

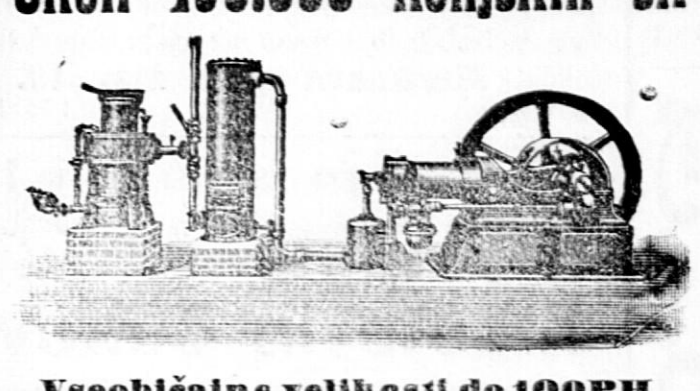
Najcenejši obrat

Langen & Wolf

tovarna za motorje

na Dunaju, X., Laxenburgerstrasse 53.

Vseobičajne velikosti do 100HP na vedno v delu in se dobivajo v primernem roku.

Jos. Vodnik Telef. št. 238

tovarna kisa v Spodnji Šiški

uaznanja svojim cenjenim odjemalcem, da je prevzel

Kancovo tovarno za kis

na Viču (Kozarje)

2094-1

kjer se bode izdeloval kis tudi v naprej a zaloga bode v Spodnji Šiški.

Naicenejša pot za zdaj!!

Red Star Line

Reda zvezda *

V Ameriko!

Antwerpen Hitra in varna vožnja z modernimi napravami in novimi brzoparniki te solidine

New York

Philadelphia

Kolodvorskih ulicah št. 41

od južnega kolodvora na desno

zastopstvo „Rdeče zvezde“

Franc Dolenc.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto jutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zealand — vozijo do New-Yorka sedem dni. To je pribito. Vljudnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

Prof. Williama

pristna ameriška lasna barva

AXA

Neprimerljivo čudovito sredstvo, ki lasem in bradi dá zopet za vedno nazaj prirodno barvo, tako da človek pozabi, da je bil kdaj siv. Pristna ameriška lasna barva AXA za stalno pobarva osivele ali obledle ali rdeče lase svetlo, svetlorjavo, rjavo ali črno.

Pristna ameriška lasna barva AXA je dobra za lase in za brado. Je jako stanovitna. Je zajamčeno popolnoma neškodljiva. Najpreprostejše ravnanje. Ponesečiti se ne more nič Pospešuje rast las. Podeli lasem lep svilen blek. Ne umaže in ne zamasti ter ne pobarva kože. Ostane neizpremenjena, nobeno umivanje ne more odstraniti prirodne barve. Obstoji iz tekočine brez kakršnekoli škodljive primesi.

Barvanje z ameriško barvo AXA daleč prekaša vsa druga barvanja zaradi preprostosti, zanesljivosti, stanovitosti, neškodljivosti in cenčnosti. Na tisoče navdušenih priznanj. — Steklenica stane K 5-50.

Po povzetju ali če se pošlje denar naprej razpošilja evropska glavna zaloga

RIVIERA-PARFUMERIE

Dunaj, VI., Eszterhazygasse 31.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov

In navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Nezanjati naročnikom se vodišja s povzetjem.

J. KEBER

v Ljubljani

na Starem trgu št. 9

in

na Sv. Petra cesti št. 31

priporoča

svojo tovarniško zalogo suknenega, platnenega in perilnega blaga po izredno nizkih cenah. Potrebščine za krojače in šivilje.

G. CADEŽ

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

polet Urbančeva manufakturne trgovine priporoča 24

klobuke

slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerno. Postrežem točno.

Jos. Eberle

urur

trgovec z zlatnino in srebrnino

na Mestnem trgu št. 13

filijalka:

na Mestnem trgu št. 17

priporoča svojo veliko zalogo prečizljivih ur iz prvih tovarov, budilnik, stenskih, satenskih in ur na nihalo, briljantov, zlatnine in srebrnine. Namizna oprava iz kitajskega srebra.

Lastna delavnica za popravila in vsa nova dela.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljše, prosto bencina, smole, petroleja ter kislin brez konkurence, brez vsacega duha po razpisni ceni:

1 kg. 60 h, več à 70 h, pri nakupu večje množine se ceneje.

Novo! Patentirano Novo!

nepremocljivo mazilo

za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Zahtevajte samo

SELLE & KARY-jev

FREDIN

Najboljše čistilno sredstvo za vsako boljše obnavo rumeno in črno. Posebno priporočljivo za čevlje iz boxcalla, oscarla, cheureaux in lakovega usnja. DUNAJ XII, 1.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priporočeno izravn Portland-cement v vodno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriti jučeji dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno spmo.

Priporočila in spricevala

raznih uradov in najsvetovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

1182-11

Enonadstropna hiša

poleg cerkve, pripravna za vsako obrt, na trgu, z velikim 1600 m² metrov obsežnim vrtom, gospodarskim poslopjem, hlevom, pralnico, z vodovodom, 2 kletmi in 3 njivami z žetvijo, katere se lahko prodajo kot stavbišča ker so ob glavni cesti. Vrt je ob reki Rinži, osobito za strojarje pripraven, ker ni druge strojarne v okraju ter so surovine poceni. se prodaja s prašiči in drugo živino vred.

Pojasnila daje lastnik v Kočevju, Glavni trg št. 90.

2005-4

Dolenjske Toplice pri Novem mestu.

Vsem p. n. domačim gostom letoviščarjem, izletnikom in obiskovalcem kot izborni zdravilnih priznanih Dolenjskih Toplic priporočam svojo

novo otvorjeno, moderno urejeno

gostilno prei Ljudmile Millitz

z lepimi sobami za prenočevanje in za stalno bivanje.

Za dobra jedila in izvrstno pijačo vedno skrbjeno. Cene nizke. Postrežba točna.

Za obilen obisk in blagohotno naklonjenost se priporoča

1979-4

Mihael Zupanc,

gostilničar in pek v Toplicah, Dolenjsko.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 52 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 05 m jutraj osebni vlak v Trbiž od 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejevica, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Milan, Florenco, Rim, Beljak, Celovec, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inomost, Bregenc, Zeneva, Pariz, Dunaj — Ob 4. uri 10 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevica, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.)

Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m jutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo-Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlaki v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 07 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (direkt. voz I. in II. razr.), Inomost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevica, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m dopoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla, Benetke, Milana, Florence, Rima. — Ob 8. uri 46 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Solnograda in Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linc, Budejevica, Plzen, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Ob 13. uri 37 m ponoči osebni vlak s Trbiža od 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m dopoldne iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **Dunaj iz Ljubljane drž. kol. V Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m pop. ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

NOVO! NOVO!

Tekoča

Somatose

slast pospešujoče

živce ojačujoče

kretilno sredstvo!

J 1255-7

Gumasti predmeti in obveze
Josip Höfer, Dunaj 11/1, Taborstrasse 44/r
 (Posthof gegenüber Hotel Bayer Hof)
Originalne francoske gumaste specialitete
 à tnat K 2 —, 4 —, 6 —, 8 —, 10 — do 18 —. Garantirano izvrstna kvaliteta.
Razpošilja se diskretno. 2025—2
Pošiljatev za poskušnjo, ki obstoji iz najboljših vzorcev 10 kosov 5 K.

Najznamenitejši
 kemiki in priznani zdravniki so označili
„lasno vodo Käthe“
 ali pomado kot edino in najzanesljivejšo sredstvo
 krepke in hitre rasti brade, in las — V prav
 kratkem času presenetljiv učinek.
 Steklenica ali lonček K 2 —, K 3 —, poskusna steklenica K 1.40 Po povzetju pošilja samo
 gospa Käthe Menzel, Dunaj, XVIII., Schulgasse 3, 1. Stock m. 1268 10

Julija Štor
 v Prešernovih ulicah št. 5
 Največja zaloga modrih, d. mskih in otroških
 čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih
 gotskih gorskih čevljev.
 Elegantna in 1565 7
 jako skrbna
 izvršitev po
 vseh cenah.
 Najprijeznejši čevlji sedanosti.

Za razsvetljavo!
 vil, gradov, hotelov, tvornic, kavarn itd., povsod, kjer ni
 plinove tvornice ali elektriške centrale, je najprimernejši
Sirius' aparat za zračni plin
 Obrat popolnoma brez nevarnosti. Eksplozija izključena. Naj
 nižji obratni stroški! Za postavljenje v kateremkoli prostoru
 ni treba koncesije. Na stotine referene.
F. Bothe & Cie.
 DUNAJ, IV., Schäffergasse Nr. 13a.
 Cenovniki zastoj. 1542—12

Direkten nakup od tovarne!
 V prosep plesa, kakor tudi z godbo
 spremljevanega petja, se kupi dandanes
 edino le samoigrajoči
godbeni automat
 z glasovirjem, mandolinami,
 zvonkljanjem, kastanjetami,
 malim in velikim bobnom,
 činelami.
 Vsako teh glasbil igra tudi lahko samo zase.
 Vsakemu avtomatu se pridá 16 igralnih komadov
 in sicer si jih kupec lahko sam izbere. Avtomat
 igra za poljuben denar ter se lahko tako uravna,
 da igra hitro, počasi, tiho ali glasno, kratko ali dolgo.
 Najboljši vir dohodkov za hotelle, kavarnarje,
 gostilničarje, zavode in zasebnike.
 Ti avtomati se ne preključujejo, ampak se dobivajo
 naravnost iz tovarne po:
Simonu Kmetetz, Ljubljana
 Kolodvorske ulice št. 26.
 Cene avtomatov so: 1800, 1200, 900 in 800 K, to pa le, ako se plačuje v mesečnih obrokih, pri takojšnjem plačilu pa se dovoljuje 10% popusta. — Delo je prve vrste so-
 lidno, trpežno, elegantno in moderno. — Postrežba je realna in se eno leto jamči. 272—11
 Ker je to domača industrija, zato so tudi cene prav nizke.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
 židovske ulice št. 7
 priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
 ter sploh vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.
 Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

Perje
 za postelje in puh
 priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 23
 Pred škofijo št. 20.
 Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Ustanovljeno leta 1830. Telefon št. 79.
Modna trgovina
J. S. BENEDIKT
 Ljubljana, Prešernove ulice
 v novi zgradbi „Mestne hranilnice“
 priporoča
lepe moške in ženske klobuke
 fino perilo, kravate, kakor tudi vse v modno trgovino spada-
 joče predmete.
 Pri nabavi perila za opremo poseben rabat.
 Za realno postrežbo in strogo solidno blago jamči že mnogo let obstoječa firma.

Cementna zarezna strešna opeka
 iz portland cements in peska.
 Streha prihodnosti.
 Patentirana v 30 državah.
 Trpežnejša in bolj lahka streha kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.
 Odlikovan z diplomom, zlato medaljo in častnim križcem v Parizu 1904.
 Edini izdelovatelj za Kranjsko
JANKO TRAUN
 Izdelovatelj cementnin
 Glince pri Ljubljani.

Najboljši kozmetični predmeti so:
Ada milo po 60 h cream po 1 K
 za olepšanje polti in telesa.
Ada ustna voda
 zobni prašek po 1 K, za gojitev zob in ust.
Ada lasna voda
 lasna pomada po 1 K, za ohranitev in rast las.
 Ti izdelki „Ada“, ki so oblatveno varovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
 Mr. Ph. Mardetschlager, kemik v Ljubljani.
 Nadomestke za „Ada“ zavračajte.

Avg. Agnola
 v Ljubljani
 Dunajska cesta št. 13.
 Velika zaloga
 steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov itd.
 Gostilniška in kavarnarska namizna posoda
 po najnižjih cenah.

CUNARD LINE.
 Najboljša in najcenejša, zelo priprava vožnja 3108—38
V AMERIKO.
 Vsakih 14 dni vozi parniki, opremljeni s po dvema vija-
 koma in brezčimnim brzojavom, noseči po 10.000 ton
v smeri TRST-NEW-YORK.
 Pojasnila in vozne liste daje glavni zastopnik:
ANDREJ ODLASEK, Ljubljana, Slomškove ulice 25.
 Bližnji odhodi parnikov iz Trsta: „Ultonia“ v ponedeljek, 28. maja 1906;
 „Slavonia“ v ponedeljek, 11. junija 1906; „Bannonia“ v ponedeljek 18. junija 1906.

Varst. znamka: Sidro. Varst. znamka: Sidro.
Liniment. Capsici comp.
 nadomestilo za 2399—38
Pain-Expeller s sidrom
 priznana izborna, bolečine tolaže in odvajalno mazilo ob pre-
 hlajenju itd.; po 80 h. K 1.40 in K 2 — se dobiva v vseh lekarnah
 Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se
 jemljejo le originalne steklenice v škatlicah z našo varstveno
 znamko „sidro“ potem je vsakdo prepričan da je dobil orig. izdelek
 Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Eliščina c. 5 nova.
 Raspošiljanje vsak dan.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
 Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 255—24
 Največja zaloga
pohištva
 za spalne in jedilne sobe,
 salone in gospodarske sobe,
 Preproge, zastorji,
 modrool na vzmeti,
 zimnat modrool,
 otroški vozički itd.
 Najnižje cene. Najsolidnejše blago.
 Ustanovljena 1847.

KOPALIŠČE DARUVAR
 V dražestni dolini slavonskega sredogorja.
 Postaja južne železnice.
Železni izvori in lužne kopeli.
 Toplina izvora 34°—50° C.
 Lečenje z mrzlo vodo. Fango lečenje. Neprisposobljiv
 uspeh za vse ženske bolezni, potem za slabokrvnost, rev-
 matizem, protin in živčne bolezni zlasti ischias.
 Lepo urejena stanovanjska, kopališčna glasba, čitalnica, knjižnica, lawn
 tennis, kegljišče i. t. d. — Zanimivi izleti.
Otvorjeno vse leto.
 Umerjene cene. Umerjene cene.
 Pred in po sezoni znatni popusti pri ceni.
 Prospekte pošilja najpripravnije
ravnateljstvo kopališča. 1862—4

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz Bremna v New York
 s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.
Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.
 Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navede-
 nega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških želez-
 nic dobite v Ljubljani edino le pri
EDVARDO TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35
 nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.
 Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. —
 Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezpla-
 čno. — Postrežba poštena, realna in solidna.
 Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
 nijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše
 društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej
 progi iz Bremna enkrat mesečno. 2020—43
 Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta,
 kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

**Kavarna in
restavracija**

Hotel Balkan Trst

Nova zgradba, * 70 elek.
gantnih sob, * lift, * elek.
trična razsvetljava, *
kopelji, * cene zmerne.
2110-1 Počakaj in žiglj

Mnihovgraška zaloga črevljev

Henrik Kenda v Ljubljani

prodaja nedvomno najboljša, najbolj solidna in najbolj zanesljiva obuvala vseh vrst in oblik za gospode, dame in otroke po jako skromnih cenah.

Poslajte 50 krajcarjev

Znamkah. Za to dobite 3 veletine higiensne vzorce, 6 vzorcev 90 kr., 12 vzorcev 1 gld. 70 kr., 25 vzorcev 3 gld. 40 kr. poleg **najnovejšega ilustrovanega cenovnika** in navodilom za uporabo francoskih in ameriških gumastih predmetov, tucat od 45 kr. naprej. **V zalogi so vse kuriozite, mnogo novosti, izdeluje vsak gumasti predmet.** — Najcenejše in direktno se kupi le na pismo naročilo. Diskretna pošiljatev.

H. Auer, zaloga tovarniških gumastih predmetov.
Dunaj, IX/2, Nussdorferstrasse 3-11. 1016-13

Zaloga v Domžalah pri F. Pečniku.

Zarezano strešno opeko

naravno, impregnirano in glazirano
prve in druge vrste dobavlja

v vsakršni množini točno
Rudolf Oroszy v Ljubljani.

Nova trgovina
s suknem, plat-
nemt in manu-
fakturnim
blagom

JOS. PETKOSIC

Ljubljana
Stari trg št. 4.
Vzorci na zahtevanje!

V slovo!

Gdhajajoč po 8 letnem bivanju iz Ljubljane, kličem tem petem vsem prijateljem in znancem, pri katerih se nisem mogel osebno posloviti, presrčen

Z Bogom!

Anton Puppis.

Klobuke slavnike
cilindre in čepice
v največjih faconah in v velikih izberah

LOKLIČ

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov

Pod tranco št. 22. Postaja elek. železnice.

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja
dne 6 dni

izvrstna prilika za potovanje
je in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

"Amerika" 24.000 ton
"Kaiserin Augusta-Victoria" 25.000 ton

toraj še enkrat večji
kakor do sedaj veliki parniki z 8-12.000 tonami

Pojasnila daje zastopnik:
Ljubljana Fr. Seunig,
Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Kupuj pa „le v steklenicah“!

V Ljubljani pri gospodih:

(v Fabiana nasl.) Anton Korbar. F. Grošelj. Adolf Hauptmann Karl C. Holzer. Ivan Jebračin. Ant. Ječminek.	Fr. Kham. Ant. Kanc, drog Mihael Kastner Edmund Kavčič Henrik Kenda. Josip Kordin Anton Krisper.	Peter Lassnik. Alojzij Lilleg. A. Mehle. P. Mencinger. Josip Murnik. J. Perdan. Vaso Petričič.	Karl Planinšek. Jos. Pollak. A. Sušnik. M. E. Supan. A. Sarabon. Viktor Schiffer. M. Spreitzer.	Anton Stacul. Fran Stupica. Ferd. Terdina. Uradniško kon- sumno društvo
---	--	--	---	---

Bled: Oton Wölfling.
Crnomelj: Andrej Lackner.
Karl Müller, B. Schweiger,
Anton Zurec.
Draga: P. S. Turk.
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.
Idrija: A. Jelenec, Josip Se-
petavec, Valentin Lapanec.
Kamnik: E. Hayek, J. Klemen-
čič, J. Koschier, Fr. Šubelj.
Kočevje: F. Jonke nsl. R. Ko-
ritnik, Fr. Loy, P. Petsche.
J. Röthel, M. Rom, F. Schleim-
mer, F. Güder, J. F. Verderber.
Kostanjevica: Alojzij Gač
Krško: F. X. Aumann sin,
R. Engelsberger.

Kranj: Fran Dolenc, Ivan
Majdič, Karl Savnik, Je-
karnar „pri sv. Trojici“, J.
Krenner, R. & E. Ross.
Litija: Lebinger & Berg-
mann.
Lož: F. Kovač.
Mirna: Josip Schuller
Mokronog: J. Errath, B. Šbil,
„pri škofu“, Peter Strel.
Novo mesto: Küssel & Kon-
čan, A. Pauser, F. Pietersky,
I. Picek.
Polhov gradec: J. A. Leben.
Postojna: A. Dittrich, G. Pikl.
Radeče: Ivan Haller, J.
Trepečnik, I. občno rade-
ško konsumno društvo.

Redovljica: L. Fürsager, Fr.
Homann, Oton Homann.
Sodražica: Ivan Levstik.
Siška: J. C. Juvančič.
Skofja loka: E. Burdych,
M. Žigon 1301-23
Travnje: G. Bartol.
Trbnje: Jakob Petrovčič.
Ivan Zernatto.
Tržič: Frid. Raitharek.
Velike Lašče: Ferdinand
M. Doganoc.
Vipava — Vrhpolje: Fran
Kobal.
Vrhnika: D. Šetinc, R. Rutner
Zagorje: R. F. Mihelčič.
Iv. Müller sen.
Žužembek: Jak. Derean

Pravkar izšlo:

Vošnjak Bogumil

Na razsvitu

Ruske študije.

Ta zanimiva knjiga je pisana ob-
jektivno, brez onega neutemeljenega slo-
vanskega navdušenja, pa seveda tudi
brez sovražne zagrizenosti. Saj jo je
napisal Slovenec, Slovan. Omislil in pre-
studiral naj bi si jo vsak izobražen
Slovenec, da si razbistri svoje predstave
in nazore o Rusiji in ruskem narodu.
Marsikaj, kar se sedaj godi na Ruskem,
mu postane jasno. Nesrečna vojna z
Japonci, krvavi domači nemiri, sijajni
nenadni uspeh revolucije: za vse to
moramo iskati in najti pravih vzrokov
činiteljev in ciljev. 54-58

Ukusno opremljena knjiga z izvirno
ribo na ovojnem listu je izšla v založbi

L. Schwentnerja

v Ljubljani

Cena: broš. 4 K, eleg. vez. 5 K 50 h,
po pošti 30 h več.

Hidravliške stiskalnice

Zlata svetinja
Segedin 1899
Zlata svetinja
Budapešta 1899
Zlata svetinja
Požun 1902

Za hidrav-
liške
stiskalnice

za vinski in sadni most za velik obrat
z eno ali dvema prevoznima košarama.
Stiskalnice za vino, sadno vino in sadni sok
za gonitvijo na roko, s pritiskom Herkules,
lesena ali železna gonitev.

Mlini za sadje
in grozdje
robkalni stroji
in sušilni
aparati za
sadje

izdelujejo in razpošiljajo kot specialiteto najnovejše konstrukcije

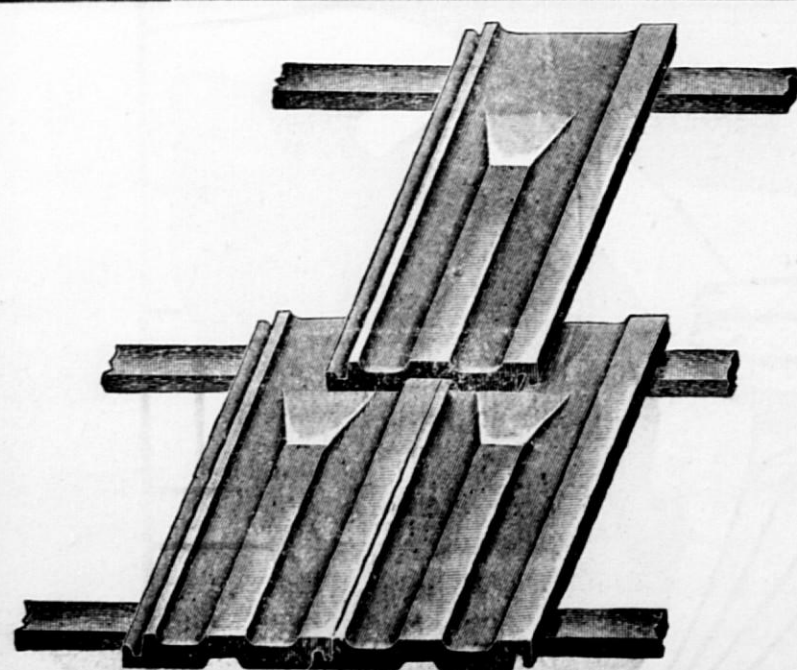
Ph. Mayfarth & Co.

1649-2

Dunaj, II/1

Špecialna tovarna strojev za uporabo sadja.

Katalogi s podobami zastoj in poštnino prosto. Vprašanja prosim pravočasno.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna pečl, ponudijo vsako poljubno množino

1703-10

zarebane strešne opeke,

„Koroški model“

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešnikov, so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Jos. Marzola.

Najilčnejše, najcenejše in najprilprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki

Takojšna in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki